

Vårdföretagarnas Assistansbarometer

December 2025

Innehållsförteckning

1. Månadens specialstudie: Genomsnittliga och totalt antal timmar per anordnartyp
2. Månadsutveckling, November 2025
3. Assistansbrukare och assistansutförare 2015-2024
4. Ersättning, kostnader och resursanvändning 2015-2024
5. Sysselsättning och löneläge 2014-2024
6. Vårdföretagarnas förslag för förbättring av den personliga assistansen
7. Viktiga frågor för Vårdföretagarna inom den personlig assistansen
8. Lagstiftning personlig assistans

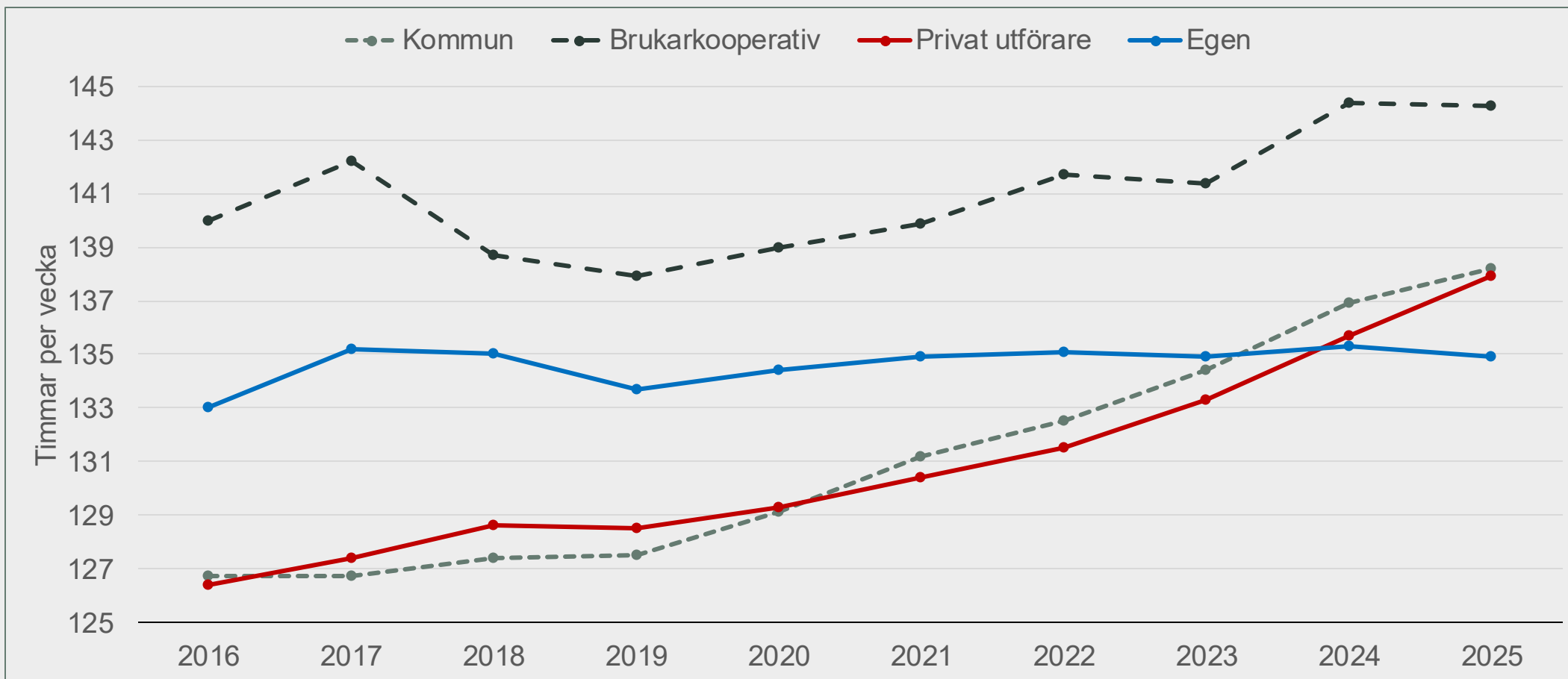
1. Månadens specialstudie: Genomsnittliga och totalt antal timmar per anordnartyp

Månadens specialstudie: Genomsnittliga och totalt antal timmar per anordnartyp

- Det genomsnittliga antalet timmar per brukare inom den statliga assistansen ökar över tid. I november 2016 var det genomsnittliga antalet timmar 127,6 timmar och i november 2025 hade antalet ökat till 137,8, motsvarande en ökning med 8 procent.
- Nivån och utvecklingen ser dock olika ut beroende på anordnare av den statliga assistansen.
- Det genomsnittliga antalet assistanstimmar hos privata- och kommunala utförare har ökat med drygt 9 procent sedan 2016, från drygt 126 timmar 2016 till runt 138 timmar 2025.
- Noterbart är att sedan 2020/2021 har de med kommunen som utförare haft i genomsnitt fler timmar än de med privata utförare även om det nu skiljer mycket litet.
- För anordnartypen brukarkooperativ har det genomsnittliga antalet timmar också ökat men med något mindre under perioden. Å andra sidan ligger den genomsnittliga nivån, trots det, betydligt högre.
- Samtidigt som det genomsnittliga antalet timmar ökat har antalet personer med statlig assistans minskat under samma period. Det kan ha inneburit att färre personer med mer begränsade behov beviljats assistans än tidigare, vilket rent strukturellt innebär att det genomsnittliga antalet timmar per brukare ökar.
- Trots att det genomsnittliga antalet timmar har ökat mellan 2016 och 2025 har det totala antalet assistanstimmar minskat på grund av färre assistansanvändare.

I genomsnitt allt fler timmar hos kommunala- och privata utförare

Genomsnittligt antal statliga assistanstimmar fördelat per anordnatyp i november månad perioden 2016-2025

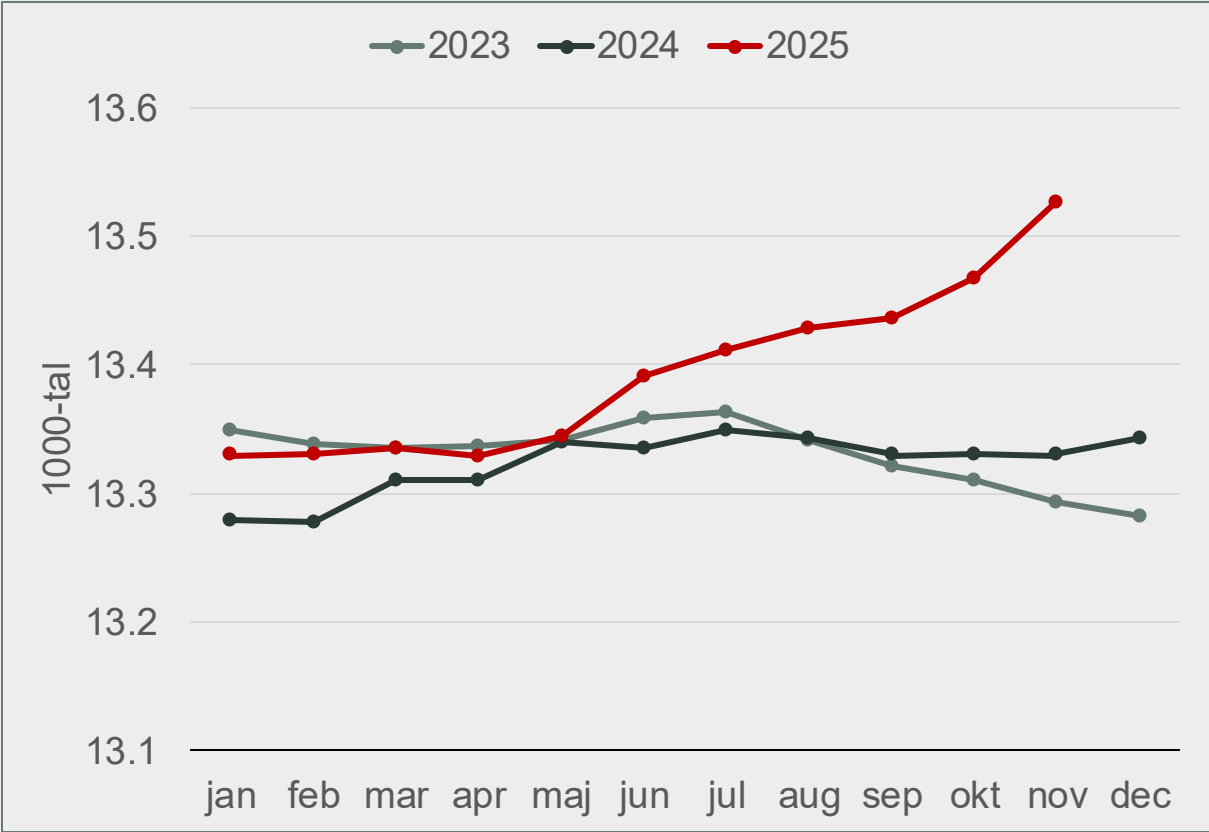

Källa: Försäkringskassan

2. Månadsutveckling, november 2025

Antal brukare

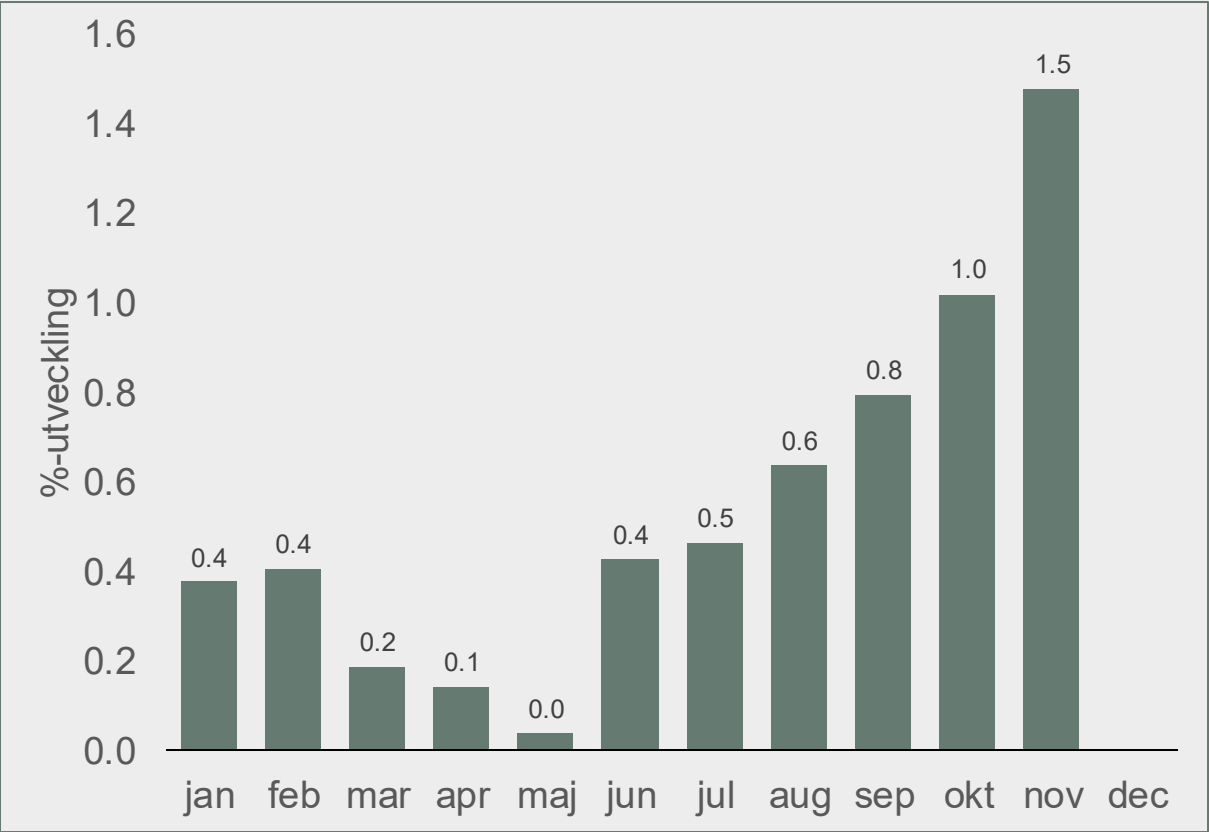
Antal brukare med statlig assistansersättning

Antal brukare med statlig assistansersättning var 13 527 i november 2025. Det var 197 personer fler än motsvarande månad 2024 och 233 fler än november 2023.

Källa: Försäkringskassan

Procentuell utveckling av brukare med statlig assistansersättning månad för månad under 2025 jämfört med motsvarande månader 2024

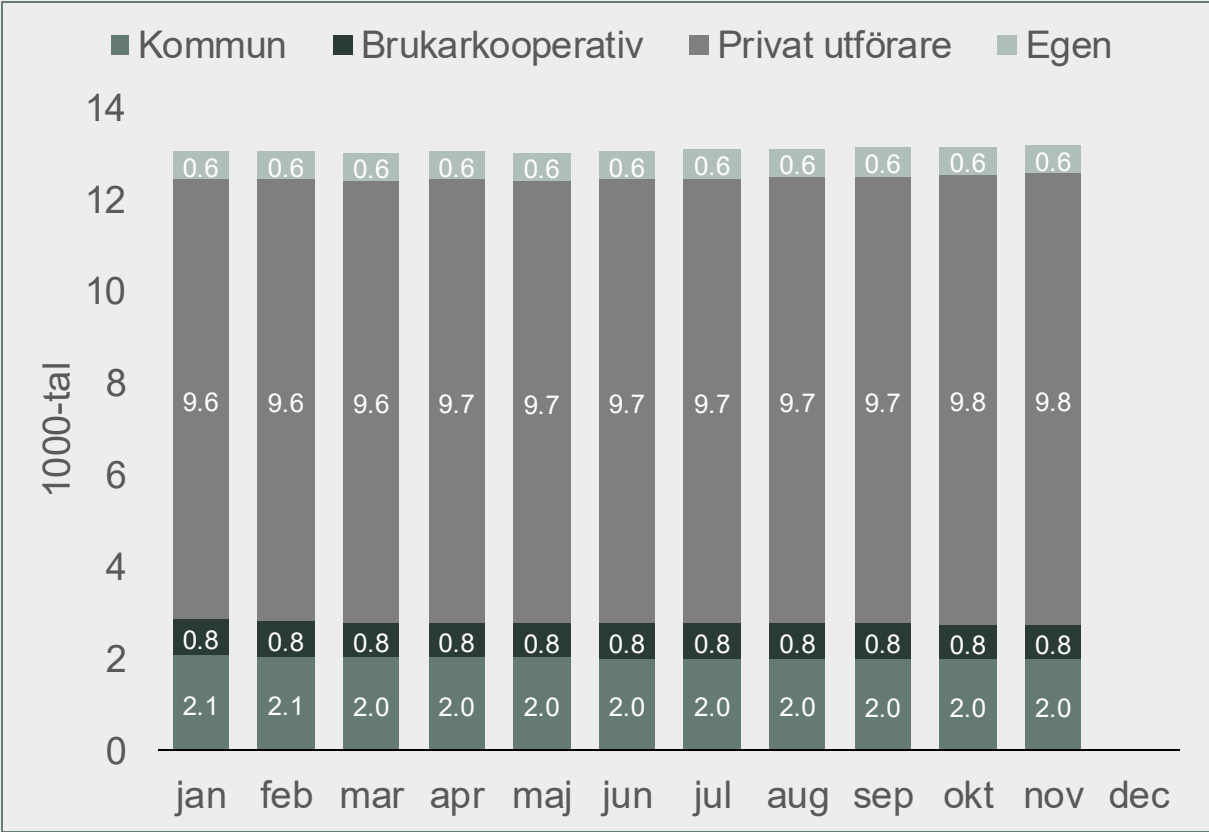

Under november 2025 var antalet brukare med statlig assistansersättning 1,5 procent fler än motsvarande månad 2024.

Källa: Försäkringskassan

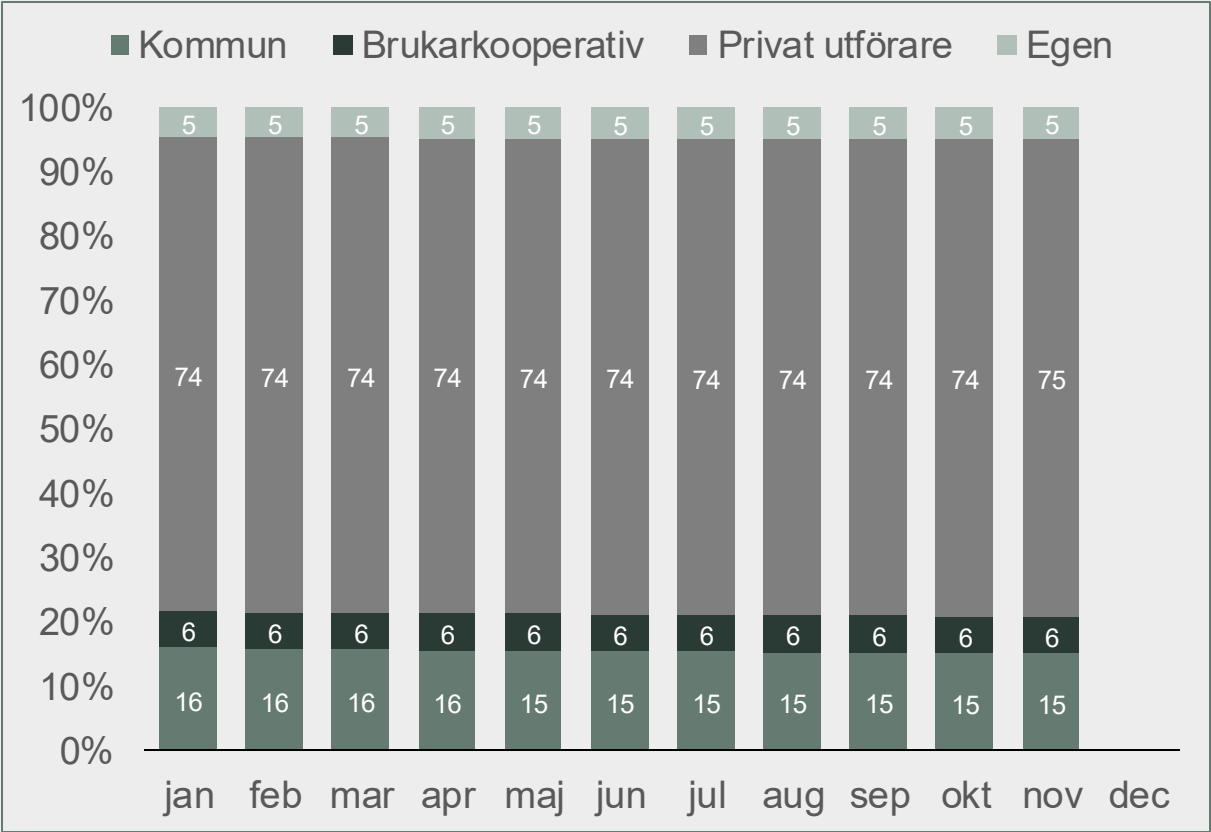
Antal och andel brukare fördelade per utförarkategori

Antal brukare med statlig assistansersättning fördelad per utförarkategori

9 822 av brukarna med statlig assistansersättning hade en privat utförare under november 2025.

Andel brukare med statlig assistansersättning fördelad per utförarkategori

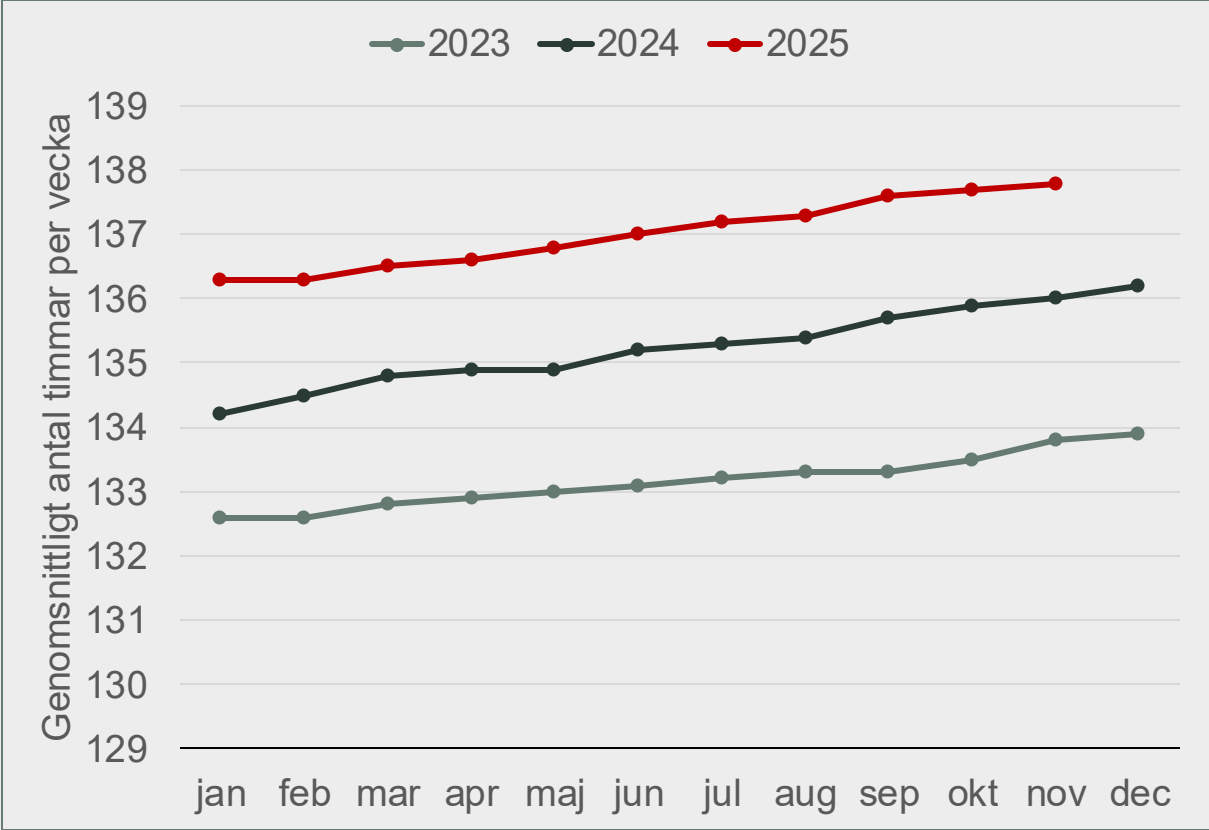
Andelen av brukarna som hade en privat utförare var 75 procent i november 2025.

Källa: Försäkringskassan

Källa: Försäkringskassan

Genomsnittligt antal timmar per brukare och totalt antal timmar

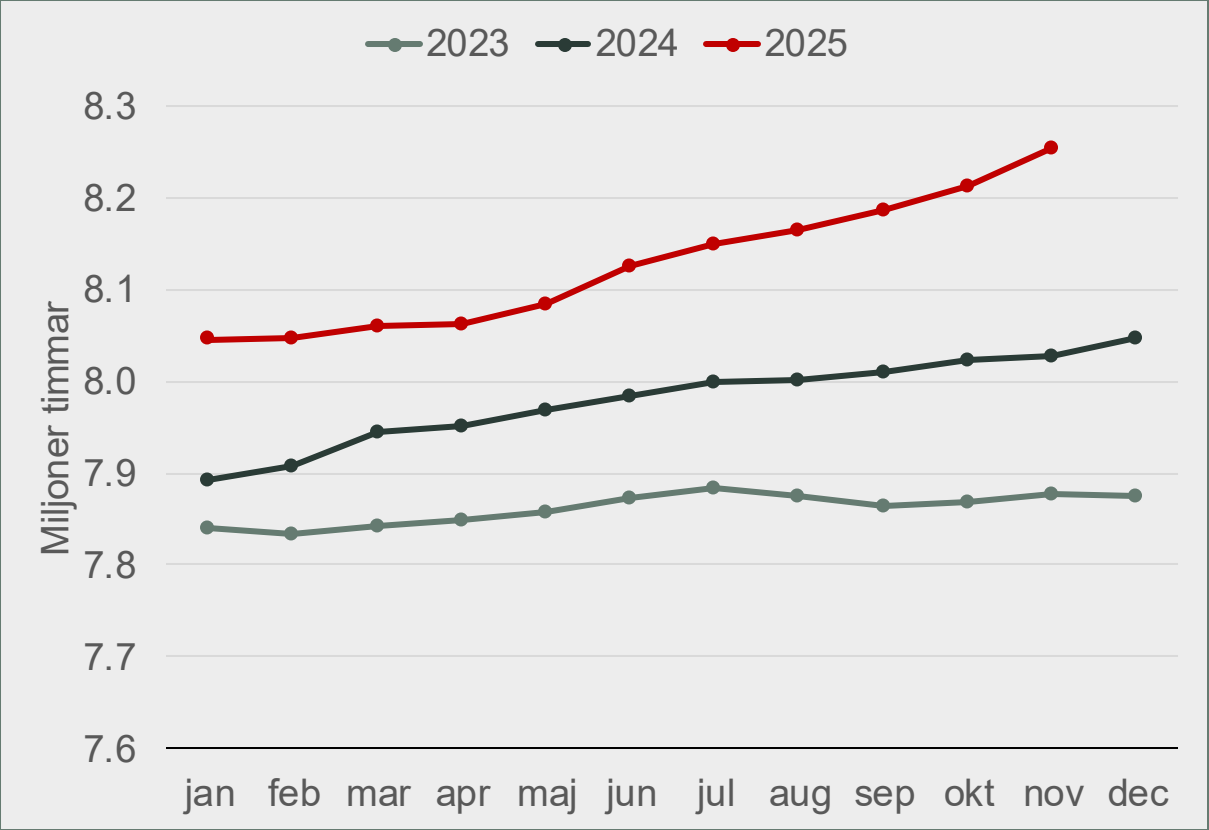
Genomsnittligt antal timmar statliga assistansersättning per brukare

Det genomsnittliga antalet timmar per brukare och vecka var 137,8 timmar i november 2025. Det var 1,8 timmar fler än motsvarande månad 2024.

Källa: Försäkringskassan

Totalt antalet timmar* med statlig assistansersättning

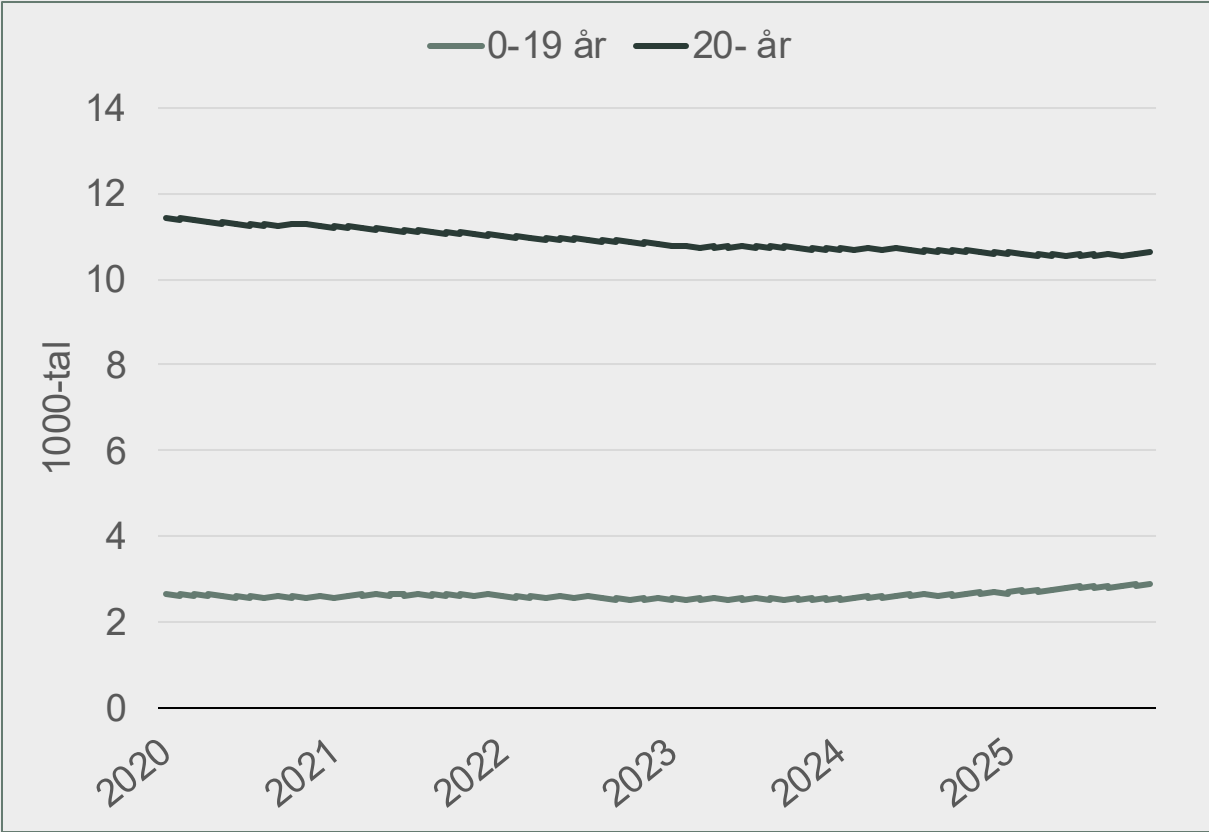
Det var totalt 226 000 fler assistanstimmar i november 2025 jämfört med november 2024.

Källa: Försäkringskassan

* Korrigerat för antal dagar olika månader

Antal brukare

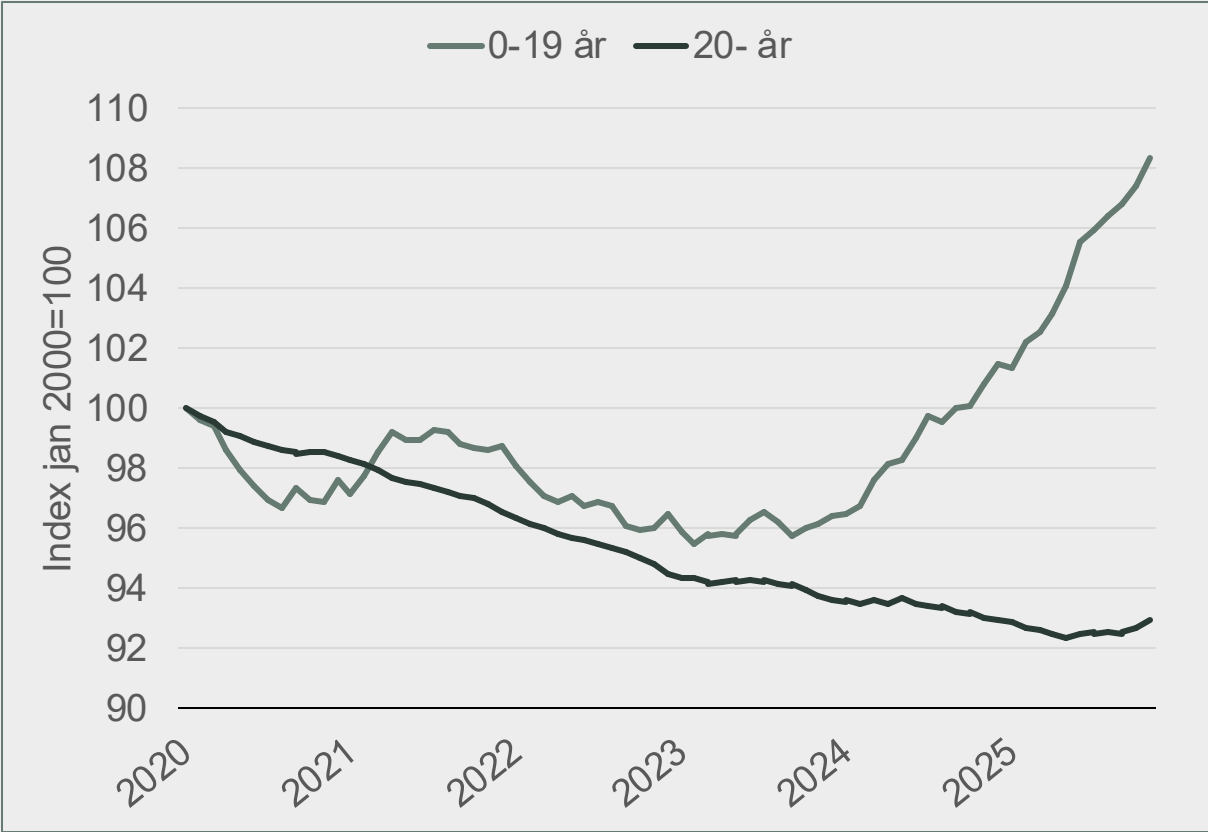
Antal brukare med statlig assistansersättning i två olika åldersgrupper, yngre och äldre, tom nov 2025

Antal brukare 0-19 år med statlig assistansersättning var 2 888 i november 2025. Antalet brukare 20 år och över var 10 639 i november 2025.

Källa: Försäkringskassan

Utveckling av antalet brukare med statlig assistansersättning i olika åldersgrupper tom nov 2025, index jan 2020=100

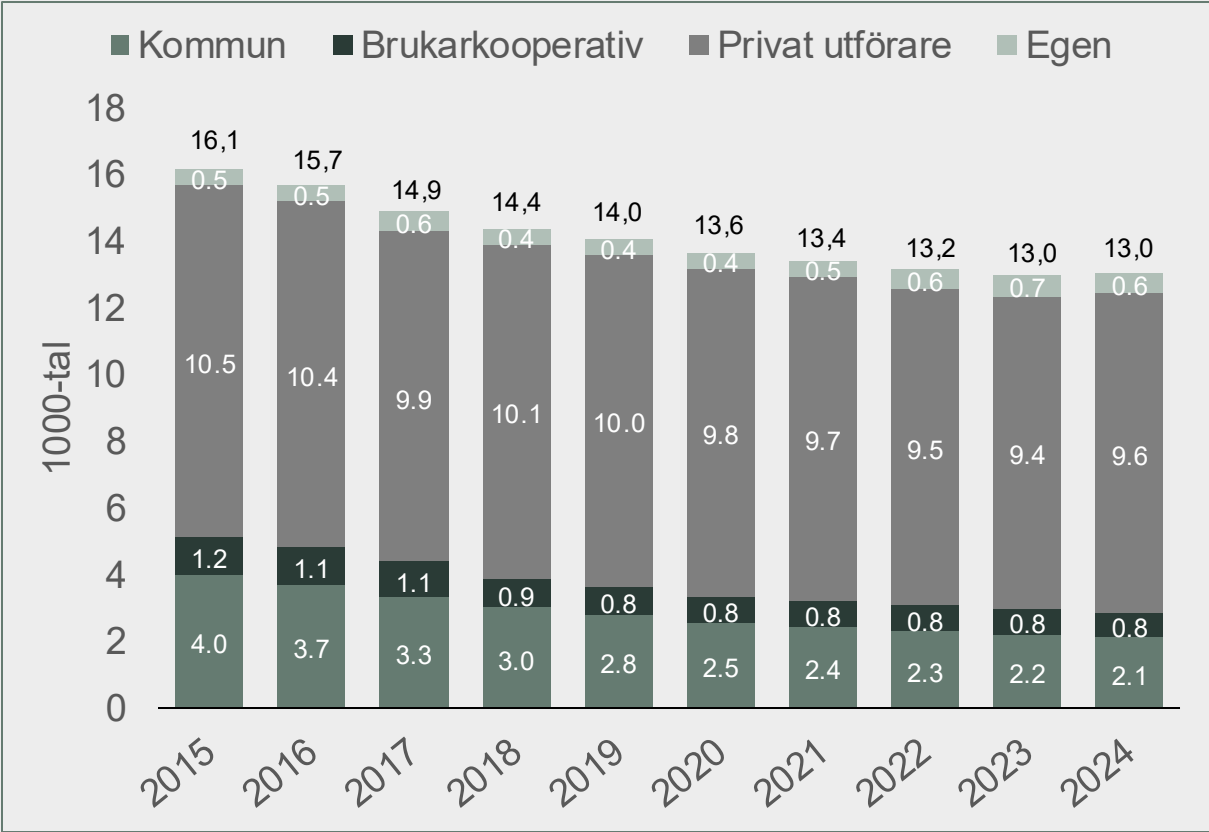
Under perioden januari 2020 till november har antalet brukare 0-19 år ökat med drygt 8 procent, motsvarande 222 brukare. Antalet brukare 20 år och över har under samma period minskat med drygt 7 procent, motsvarande 808 brukare

Källa: Försäkringskassan

3. Assistansbrukare och assistansutförare 2014-2024

Antal och andel brukare fördelade per utförarkategori

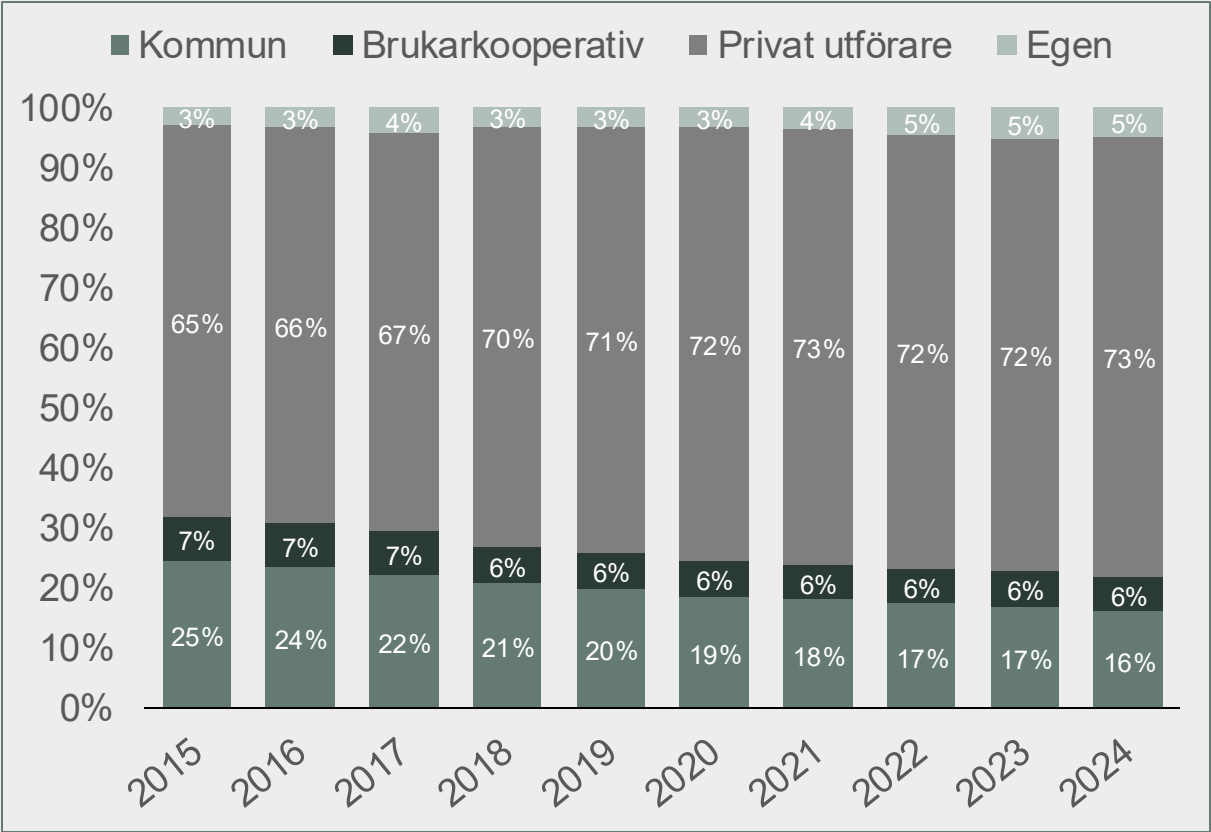
Antal brukare med statlig assistansersättning fördelad per utförarkategori*

Efter att antalet brukare med statlig assistansersättning ökade kontinuerligt efter reformens införande 1994 skedde ett trendbrott 2014. Därefter har brukarna successivt minskat, från 16 100 år 2014 till 13 000 år 2024.

Källa: Försäkringskassan

Andel brukare med statlig assistansersättning fördelad per utförarkategori

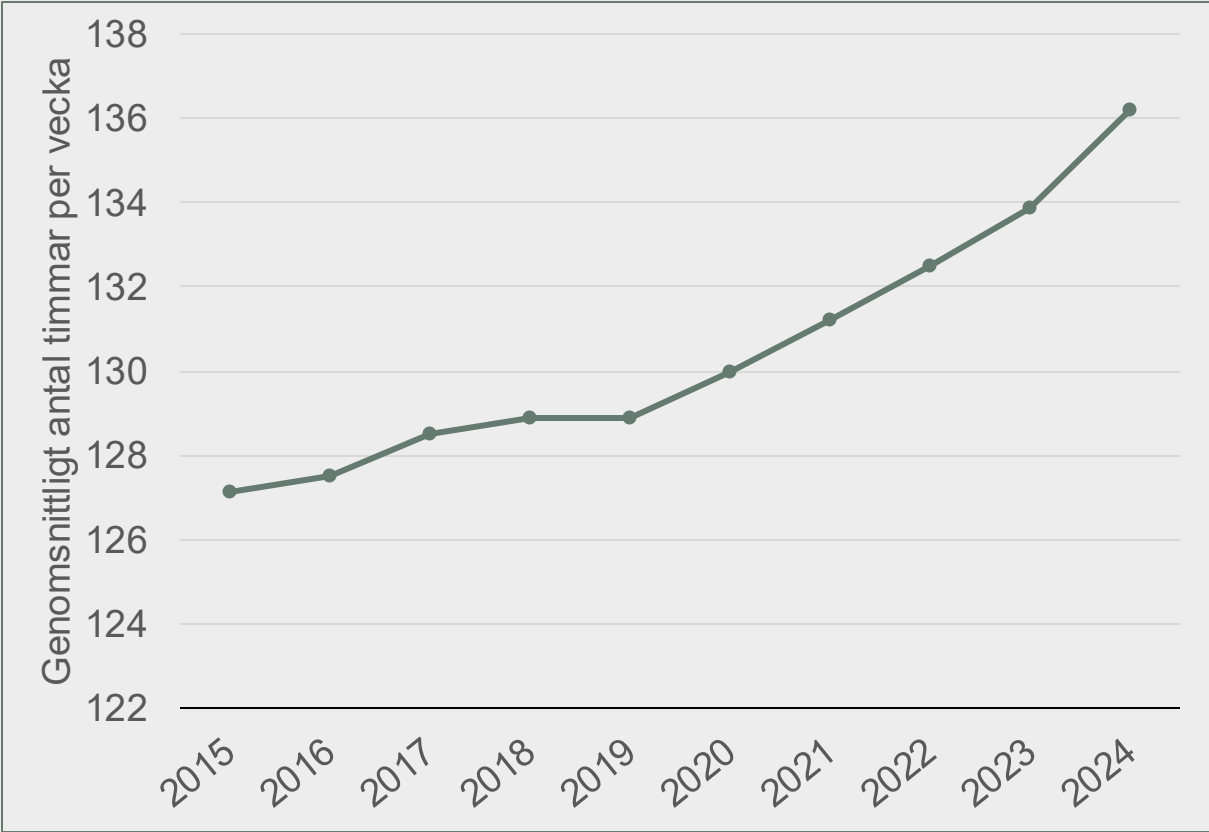
Det har skett en tydlig förändring i fördelningen av brukare på olika utförarkategorier de senaste 10 åren. Andelen hos privata utförare och egna utförare har ökat medan andelen med brukarkooperativ och framförallt kommunen som utförare har minskat.

Källa: Försäkringskassan

*Avser december respektive år. Summan baserad på utförarkategorier är någon lägre än totalen.

Genomsnittligt antal timmar per brukare och totalt antal timmar

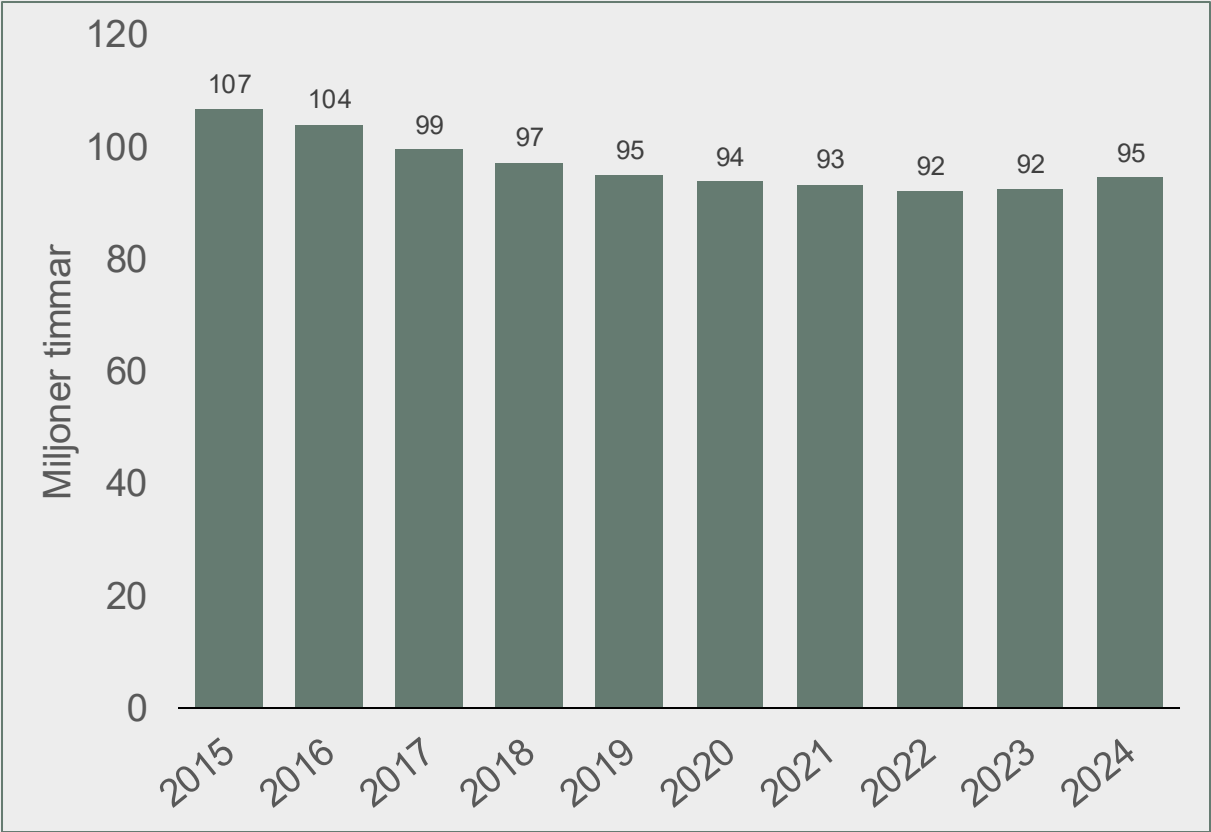
Genomsnittligt antal timmar statlig assistansersättning per brukare

Det genomsnittliga antalet assistanstimmar har ökat successivt bland brukarna under perioden 2015-2024. En förklaring är att de allt färre brukare som får statlig assistansersättning i genomsnitt har större behov då "nålsögat" för att få ersättning har minskat.

Källa: Försäkringskassan

Totalt antal timmar* statlig assistansersättning

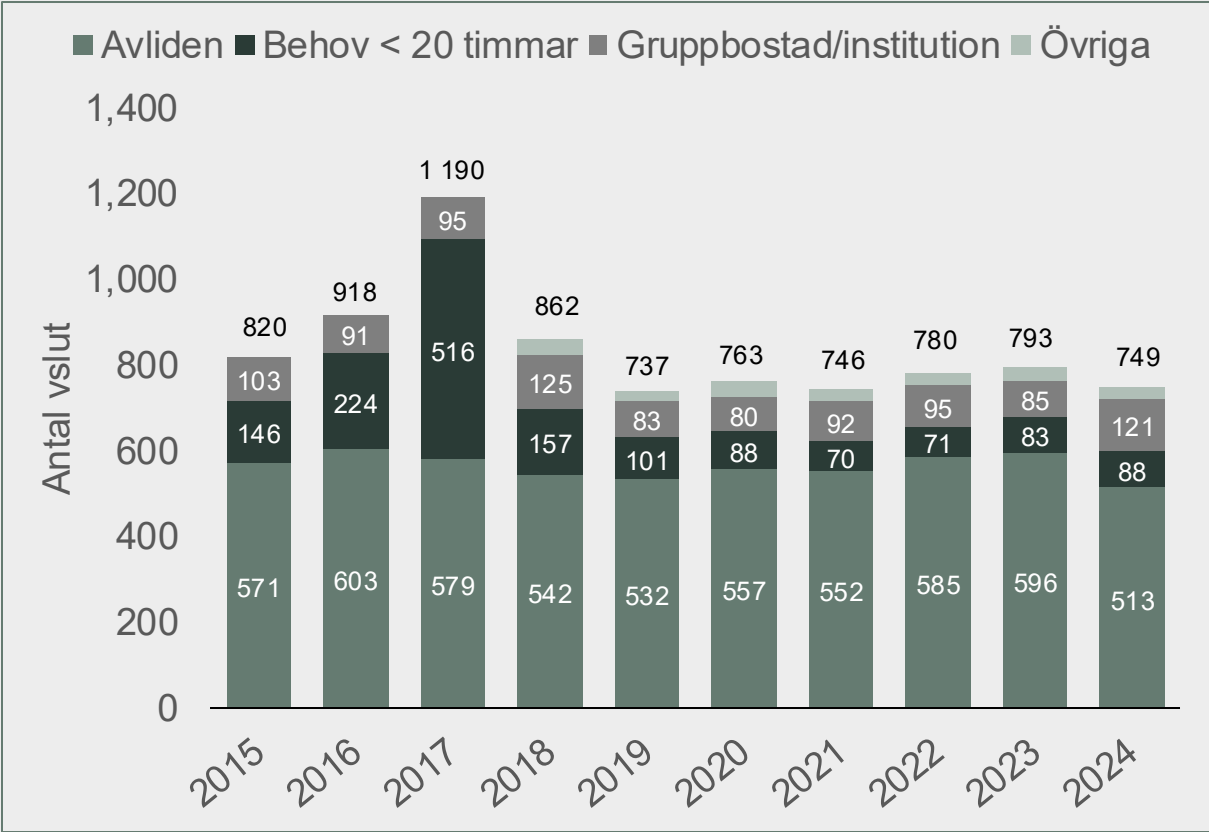
Trots att det genomsnittliga antalet assistanstimmar per brukare ökat under perioden 2015-2024 har det totala antalet assistanstimmar minskat med 12 miljoner timmar, motsvarande 9 procent. Orsaken är den kraftiga minskningen av antalet brukare under samma period.

Källa: Försäkringskassan

*Baserad på decemberuppgifter respektive år.

Antal och andel avslutade ersättningar fördelat på orsak

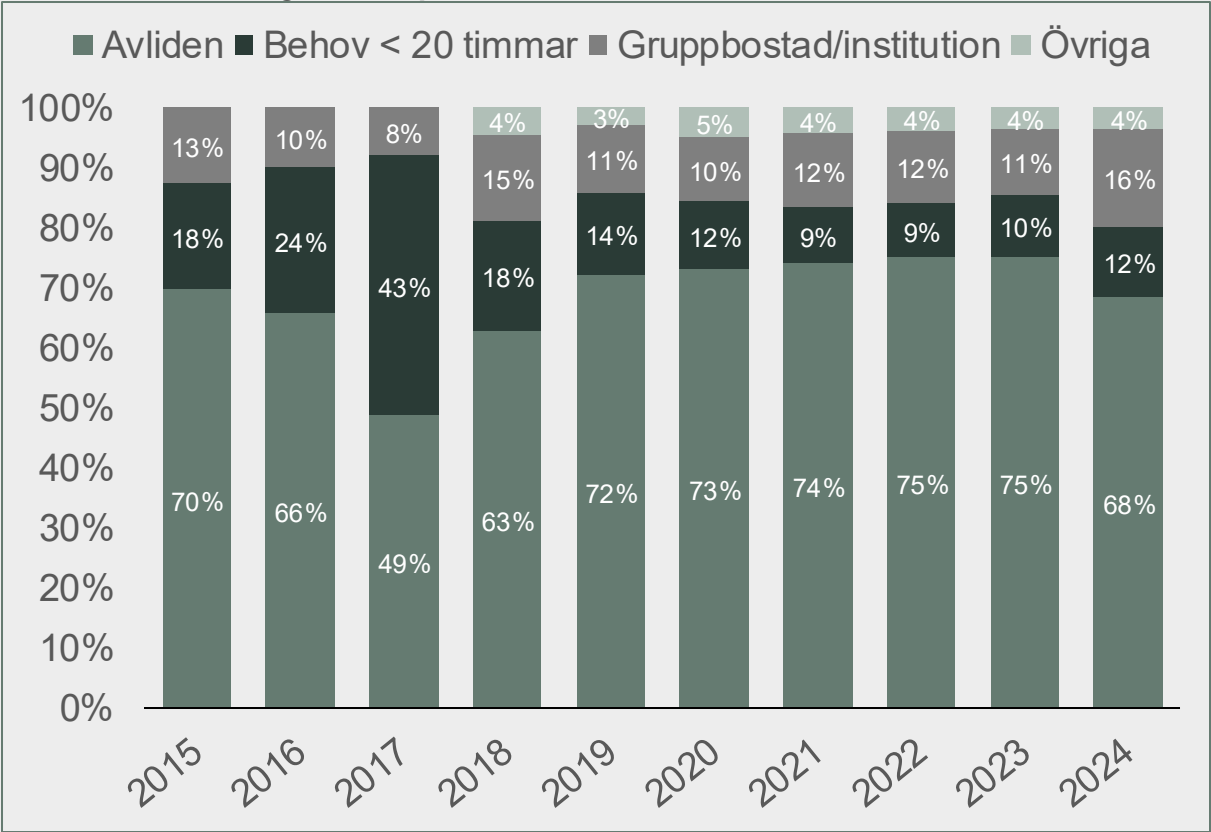
Antal avslutade ersättningar inom den statliga assistansersättning fördelat på orsak

Det genomsnittliga antalet personer vars statliga assistansersättning har avslutats under perioden 2015-2024 har legat runt 800. År 2017 sticker dock ut då ersättningen för nästan 1 200 personer avslutades. Orsaken var att drygt 500 personer ansågs ha behov som understeg 20 timmar.

Källa: Försäkringskassan

Procentuell fördelning av antalet avslutade ersättningar inom den statliga assistansersättning fördelat på orsak

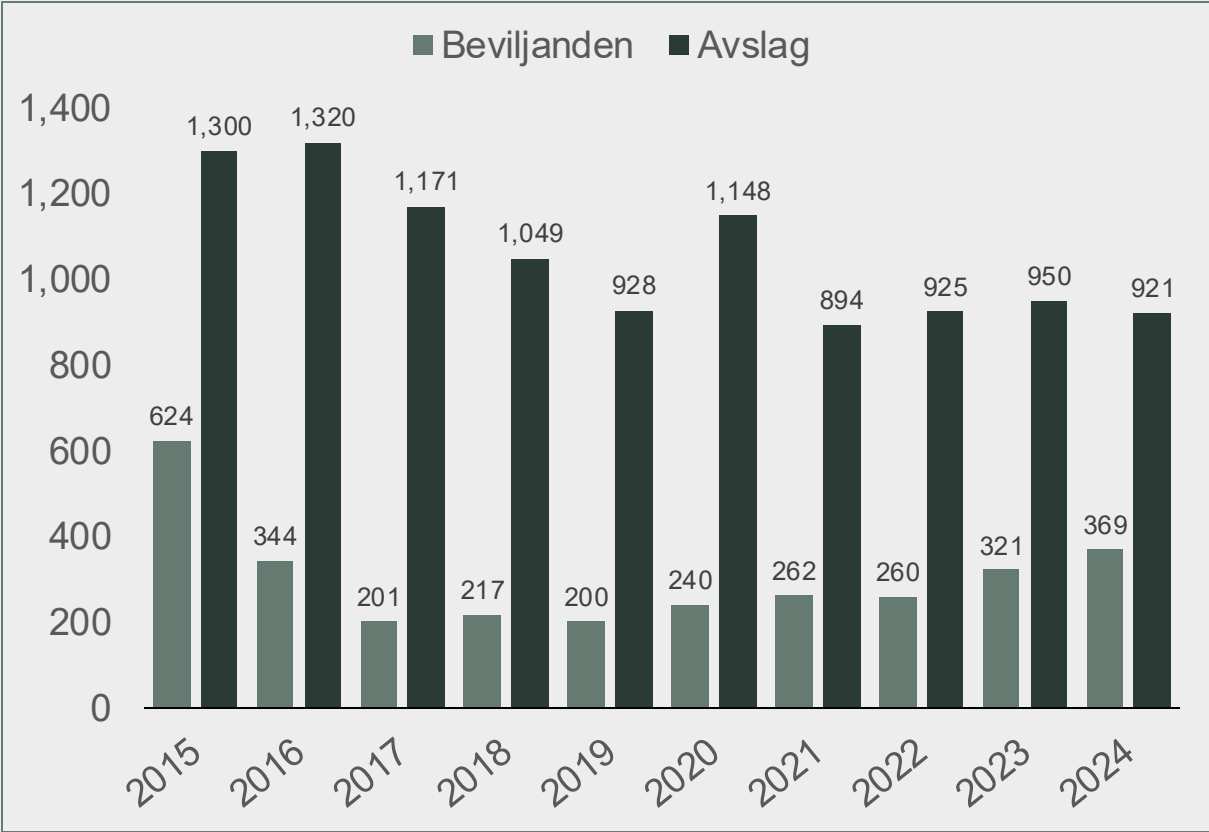

Andelen vars statliga assistansersättning har avslutats till följd av att personen har avlidit har varierat runt 70 procent under perioden 2015-2024. Samtidigt har andelen som avslutats på grund av ett behov under 20 timmar minskat kraftigt efter 2017.

Källa: Försäkringskassan

Antal beviljanden och avslag vid förstagångsbeslut

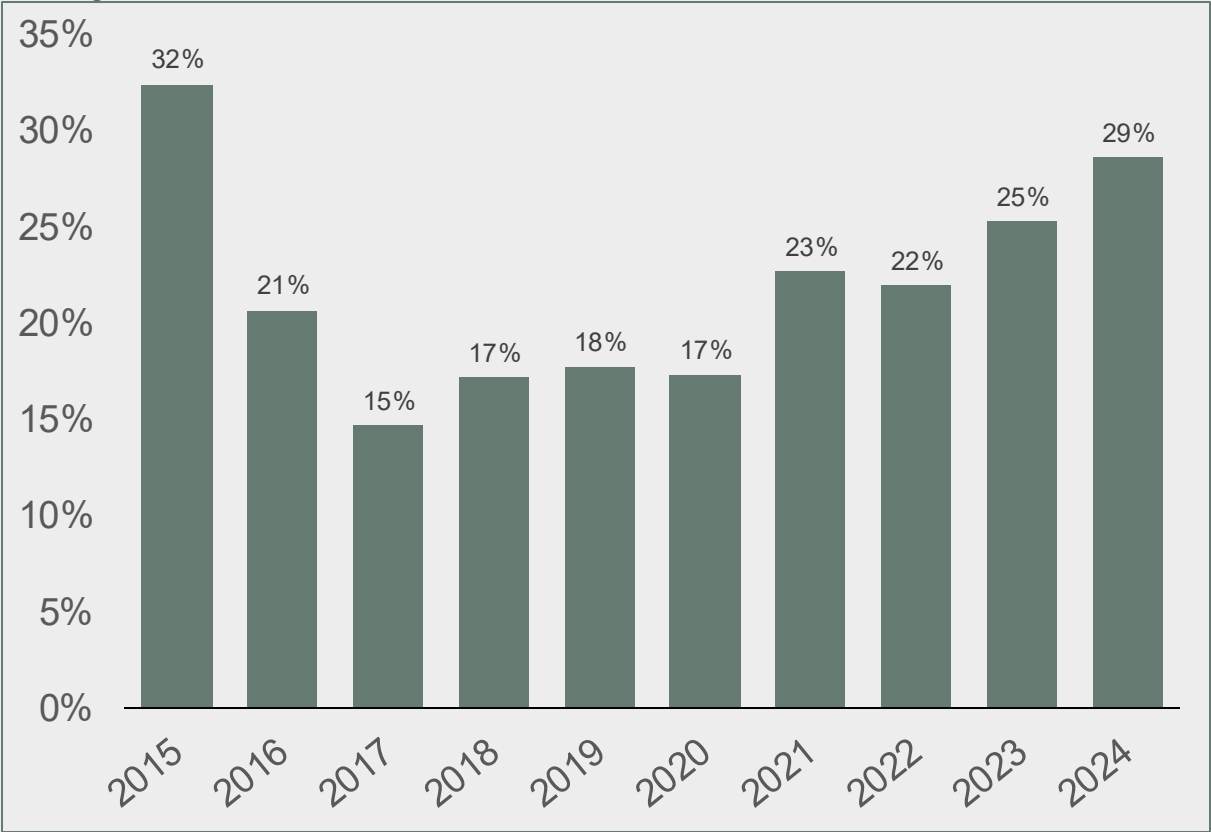
Antal beviljanden och avslag vid förstagångsbeslut inom den statliga assistansen

Antalet personer som fått ett beviljande vid förstagångsbeslut av statlig assistansersättning har minskat kraftigt under perioden 2015-2024. År 2015 fick 624 personer ett beviljande jämfört med 369 år 2024. Antalet avslag har också minskat men har legat på en klart högre nivå under perioden.

Källa: Försäkringskassan

Antal beviljanden i procent av antalet ansökningar vid förstagångsbeslut inom den statliga assistansen

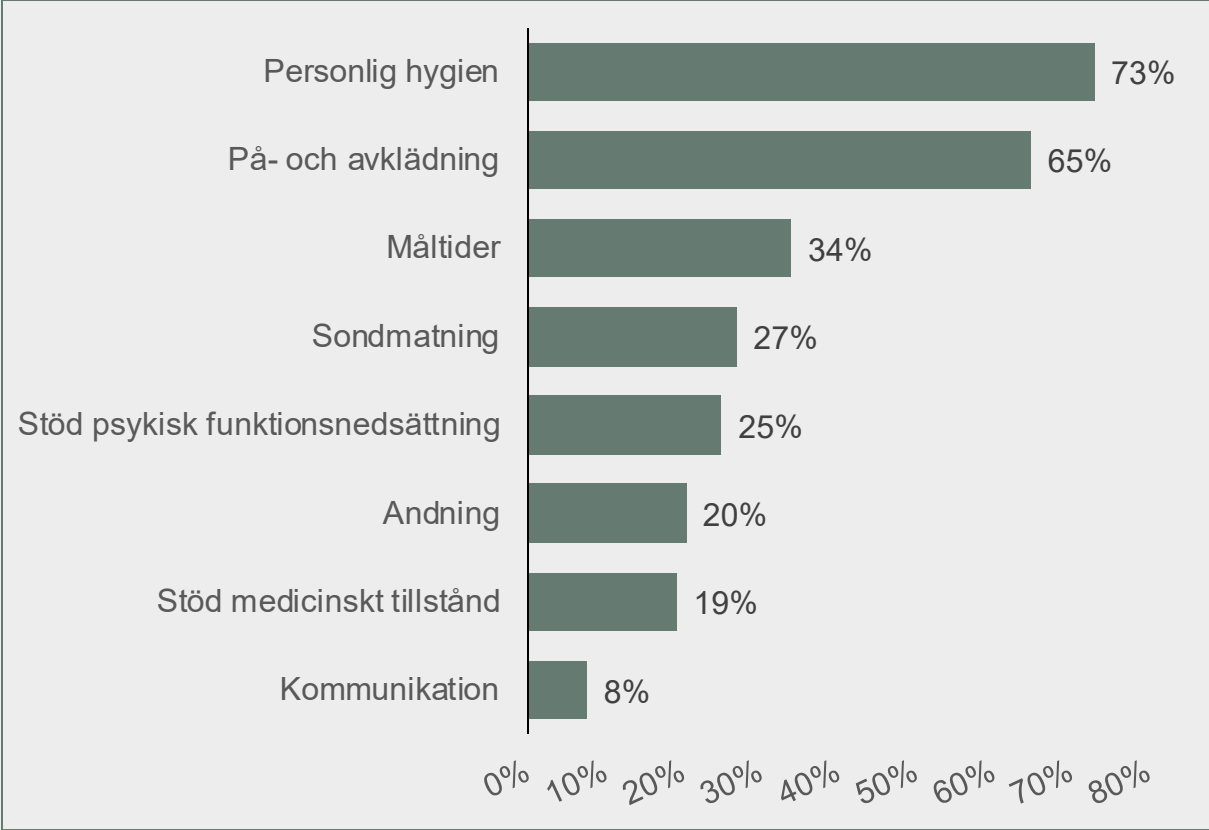

Antalet beviljande i procent till antalet ansökningar vid förstagångsbeslut inom den statliga assistansen har förändrats under perioden 2015-2024, från 32 procent till 29 procent. "Nålsögat" för att beviljas statlig assistansersättning verkar ha minskat dramatiskt. År 2005 gick det två bifall på varje avslag.

Källa: Försäkringskassan

Antal beviljanden och avslag vid förstagångsbeslut

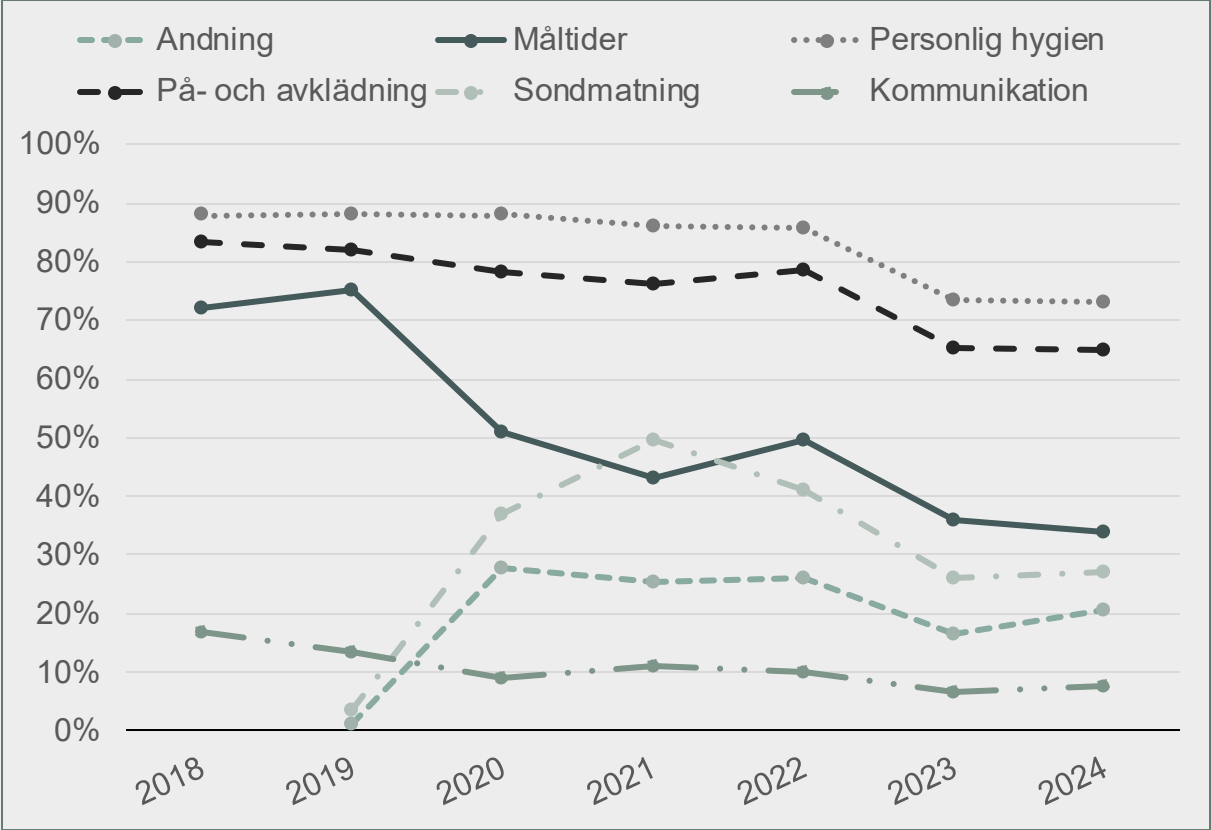
Procent av olika behov som ingår i förstagångsbeviljanden i statliga assistansersättning 2024

Under 2024 ingick personlig hygien och på-och avklädning i cirka 7 av 10 förgångsbeviljanden inom den statliga assistansen.

Källa: Försäkringskassan

Utveckling av andelen av olika behov som ingår i förstagångsbeslut i statlig assistansersättning perioden 2018-2024

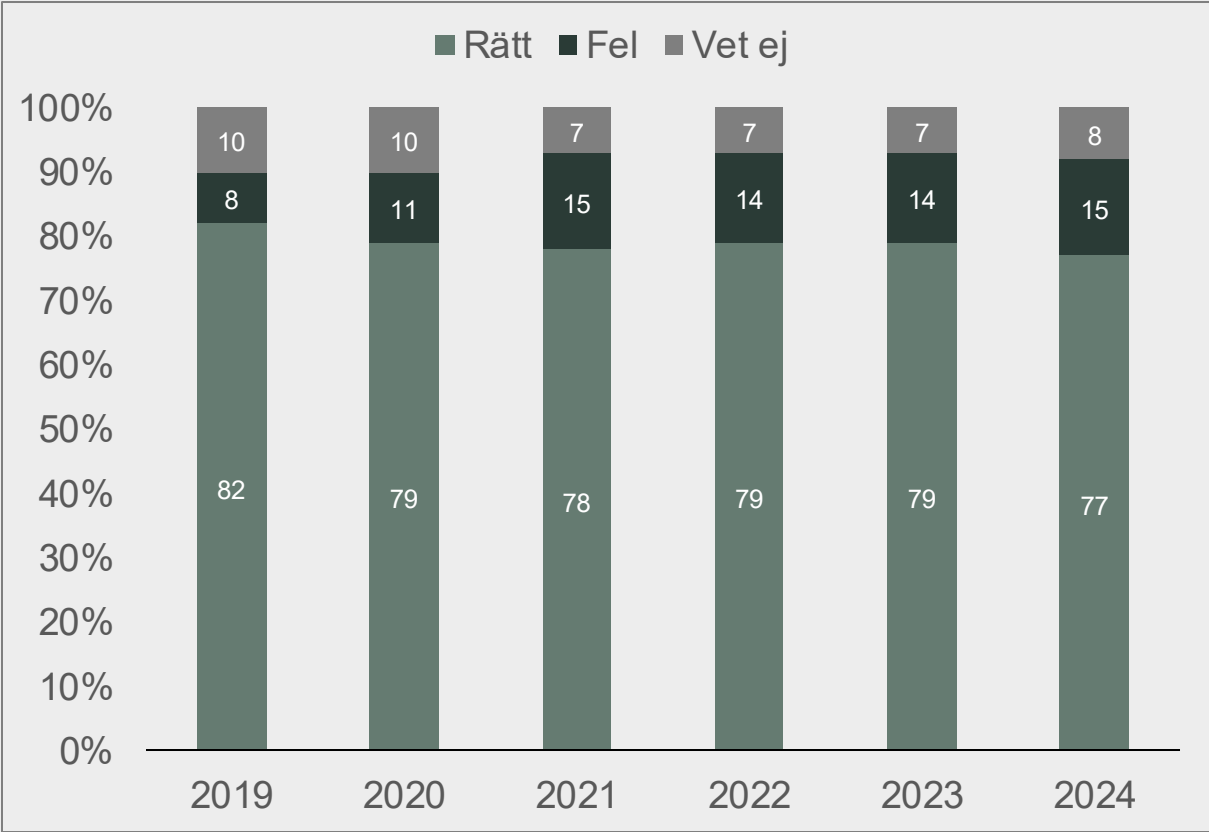

Andelen där personlig hygien ingick minskade från 88 procent år 2018 till 73 procent år 2024. Andelen där på-och avklädning ingick minskade från 83 procent år 2018 till 65 procent år 2024.

Källa: Försäkringskassan

Andel av befolkningen som anser att det är rätt att man får välja assistansutförare

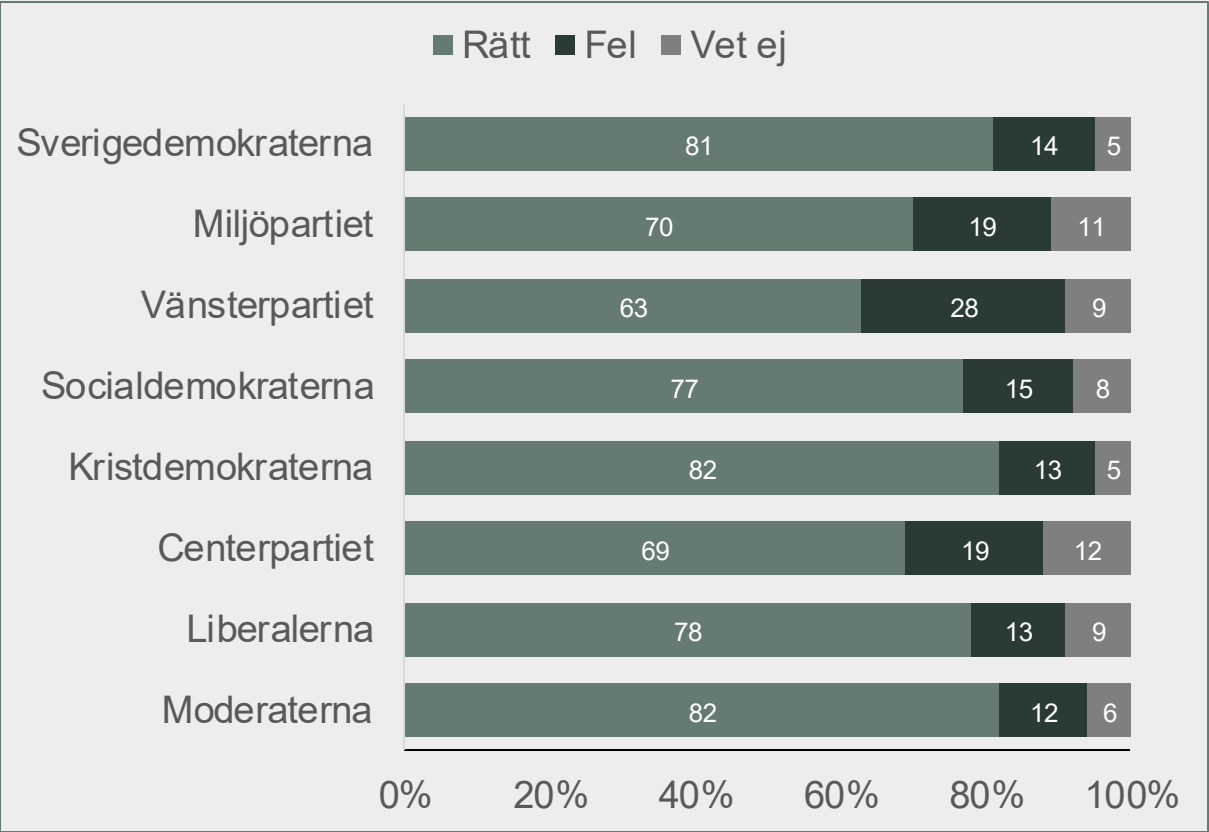
Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja assistansutförare?

Stödet för rätten för brukaren att själv få välja vem som ska utföra den personliga assistansen är stark hos det svenska folket. Nästan 8 av 10 svenska tycker att brukarna ska ha den rätten. Den lilla minskning av andelen som skett de senaste åren ligger inom den statistiska felmarginalen.

Källa: Svenskt Näringsliv

Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja assistansutförare (2024)?

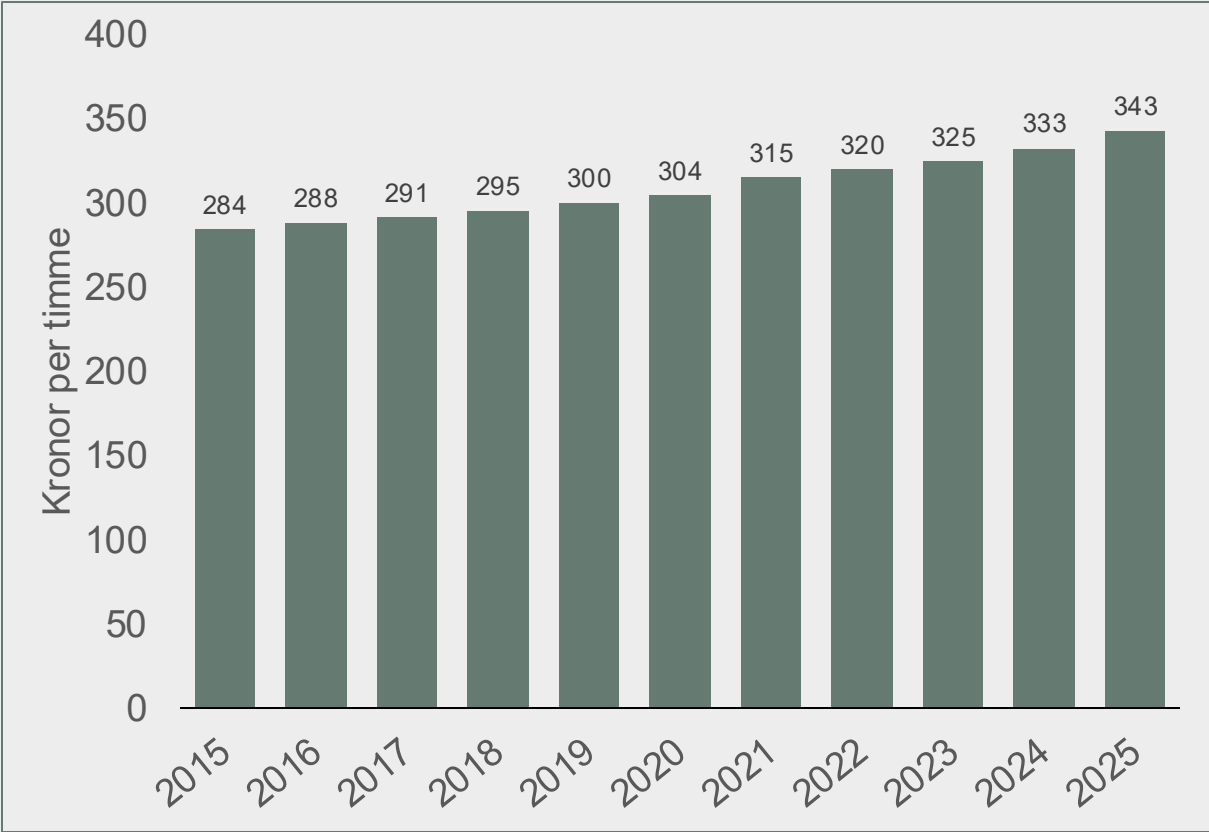
Stödet för rätten för brukaren att själv ska få välja vem som ska utföra den personliga assistansen är stark i befolkningen oavsett vilken politiskt parti man röstar på. Stöder är högst bland de som röstar på Moderaterna och lägst bland de som röstar på Vänsterpartiet.

Källa: Svenskt Näringsliv

4. Ersättning, kostnader och resursanvändning 2013-2024

Utvecklingen av den statliga assistansersättningen per timme

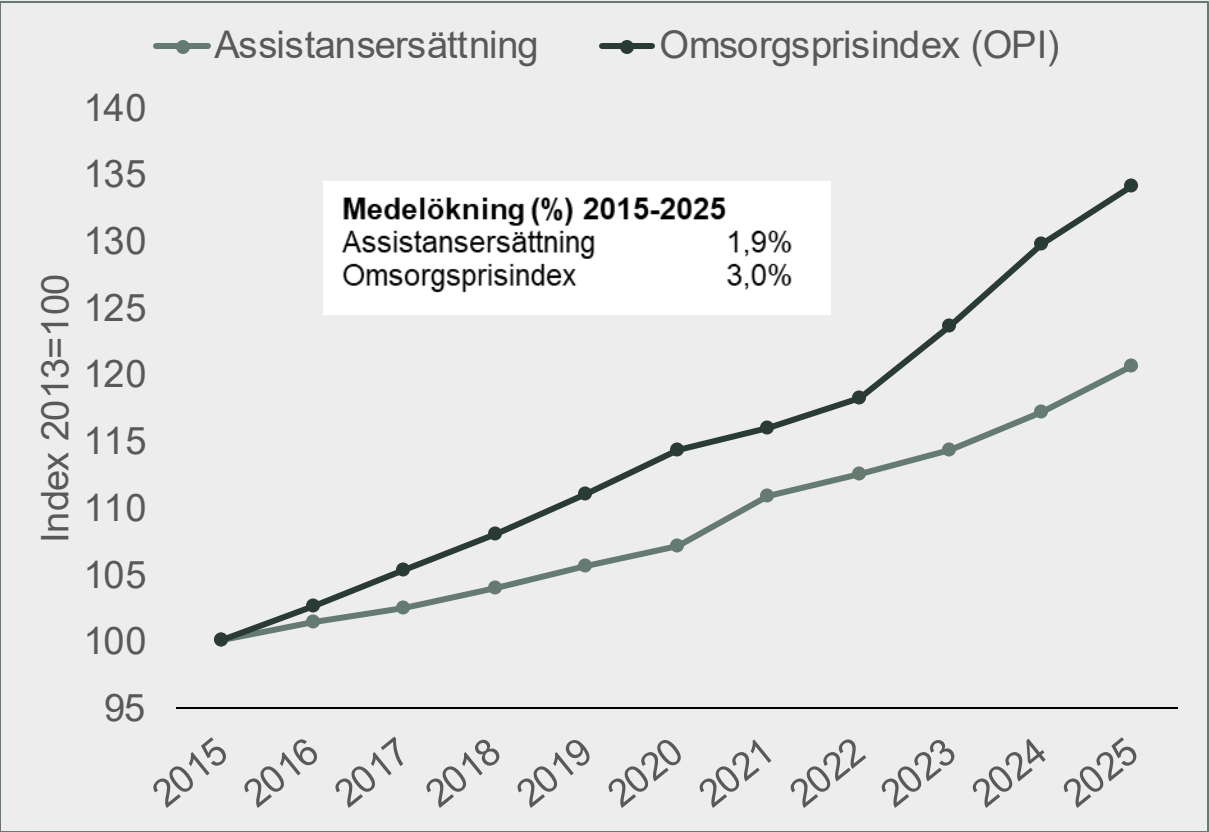
Utvecklingen av de statliga assistansersättningen i kronor per timme

Assistansersättningen per timme (grundersättningen) kommer att ha ökat från 284 kronor i timmen år 2015 till att år 2025 uppgå till 343 kronor. Det motsvarar en total ökning med 21 procent under perioden eller 1,9 procent per år.

Källa: Försäkringskassan

Jämförelse av den procentuella utvecklingen av den statliga assistansersättningen per timme och Omsorgsprisindex

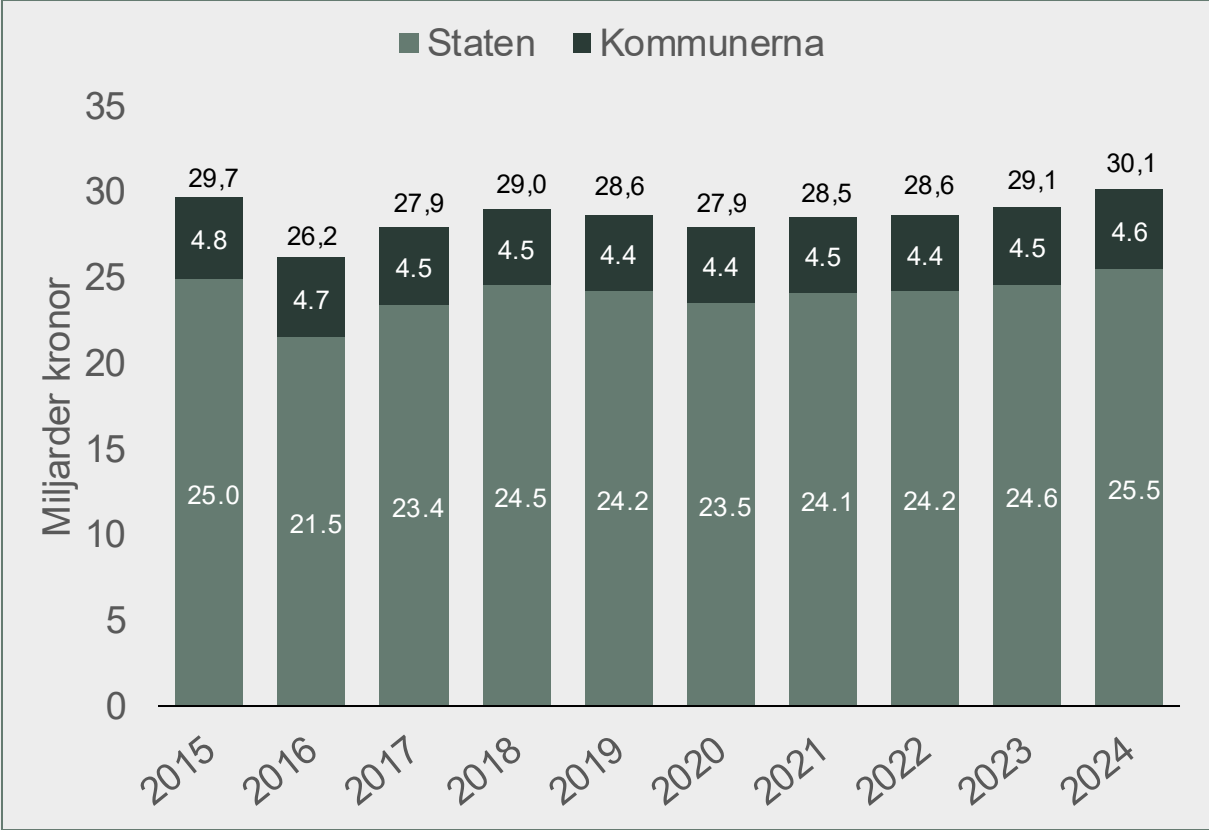

Ökningen av den statliga assistansersättningen per timme har ökat betydligt långsammare än det index, OPI, som är tänkt att användas brett för att räkna upp ersättningar inom den offentligt finansierade omsorgen. OPI kommer att ha ökat med i genomsnitt 3,0 procent perioden 2015-2025 jämfört med 1,9 procent för assistansersättningen.

Källa: Försäkringskassan & SKR

Summan och andel av kostnaderna för den personliga assistansersättningen fördelat mellan staten och kommunerna

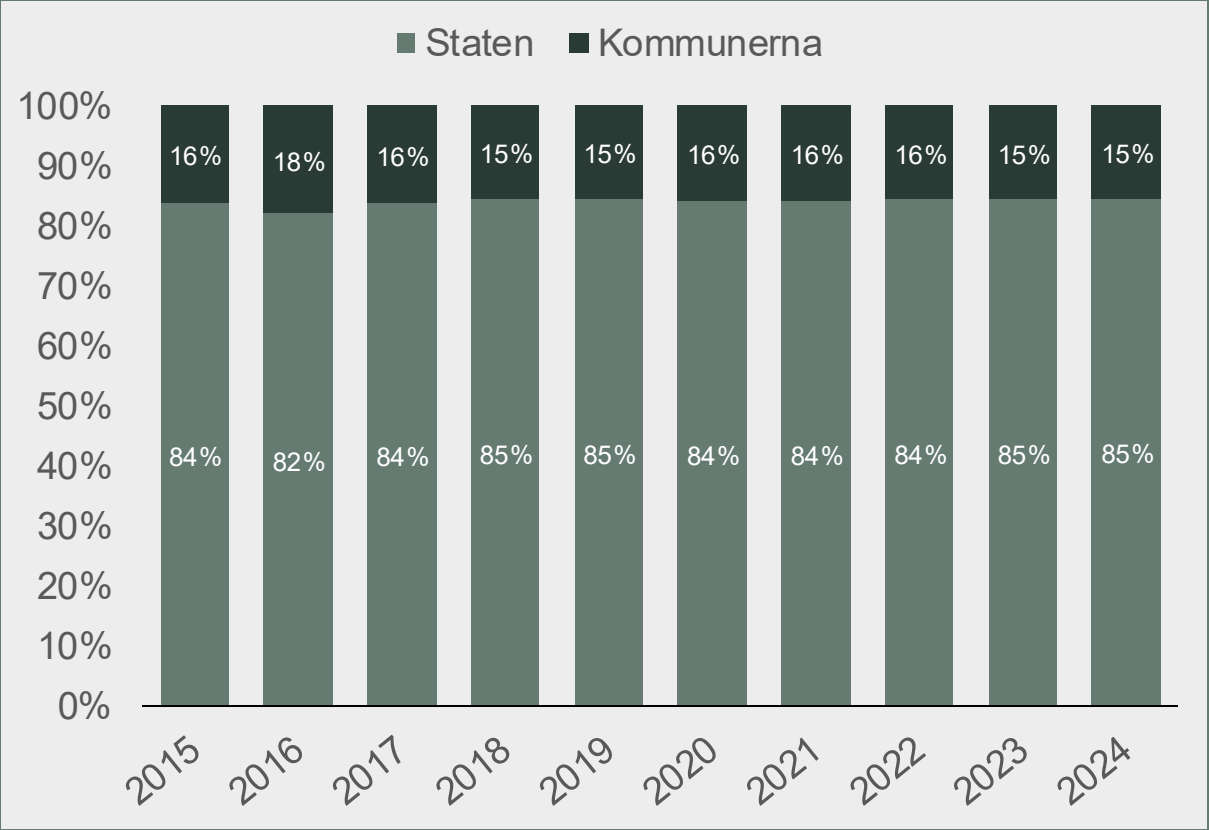
Kostnaderna för den statliga assistansersättningen i kronor fördelat på staten och kommunerna

Den totala kostnaden för den statliga assistansersättningen har varit i stort sett konstant mellan 2015 och 2024. Förklaringen är att trots att ersättningen per timme ökat med 21 procent under den perioden har det totala antalet timmar minskat med 12 miljoner.

Källa: Regeringen & SCB

Kostnaderna för den statliga assistansersättningen procentuell fördelat mellan staten och kommunerna

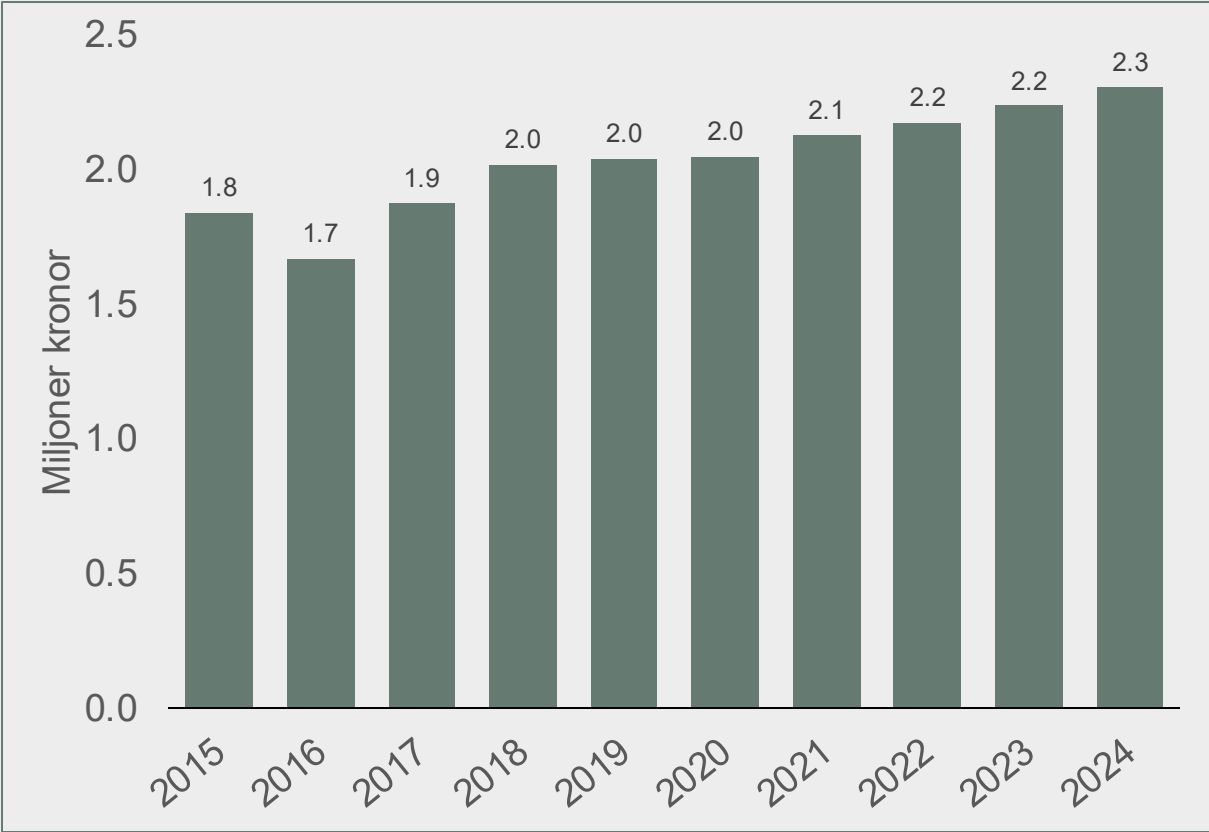

Statens andel av den totala kostnaden för assistansersättningen har ökat något under perioden 2015-2024. Orsaken är att det genomsnittliga antalet assistanstimmar per brukare har ökat och att kommunerna endast ansvarar för de 20 första timmarna.

Källa: Regeringen & SCB

Den genomsnittliga kostnaden och antalet helårsanställda per brukare

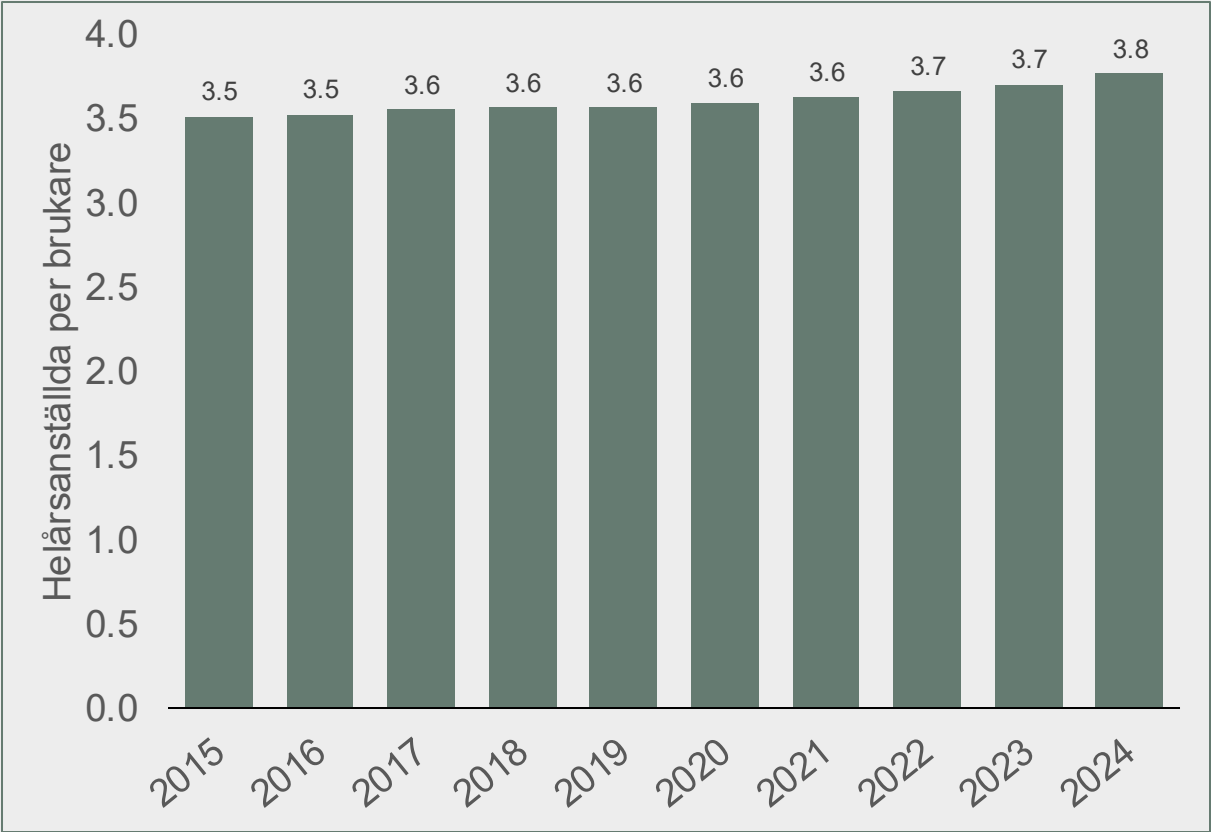
Den genomsnittliga kostnaden per brukare i den statliga assistansen

Den genomsnittliga kostnaden per brukare med statliga assistansersättning har ökat med nästan en halv miljon kronor, motsvarande 25 procent, under perioden 2015-2024. Ökningen är en konsekvens av i genomsnitt fler assistanstimmar i kombination med högre ersättning per assistanstimme.

Källa: Försäkringskassan

Det genomsnittliga antalet helårsanställda assistenter per brukare i den statliga assistansen

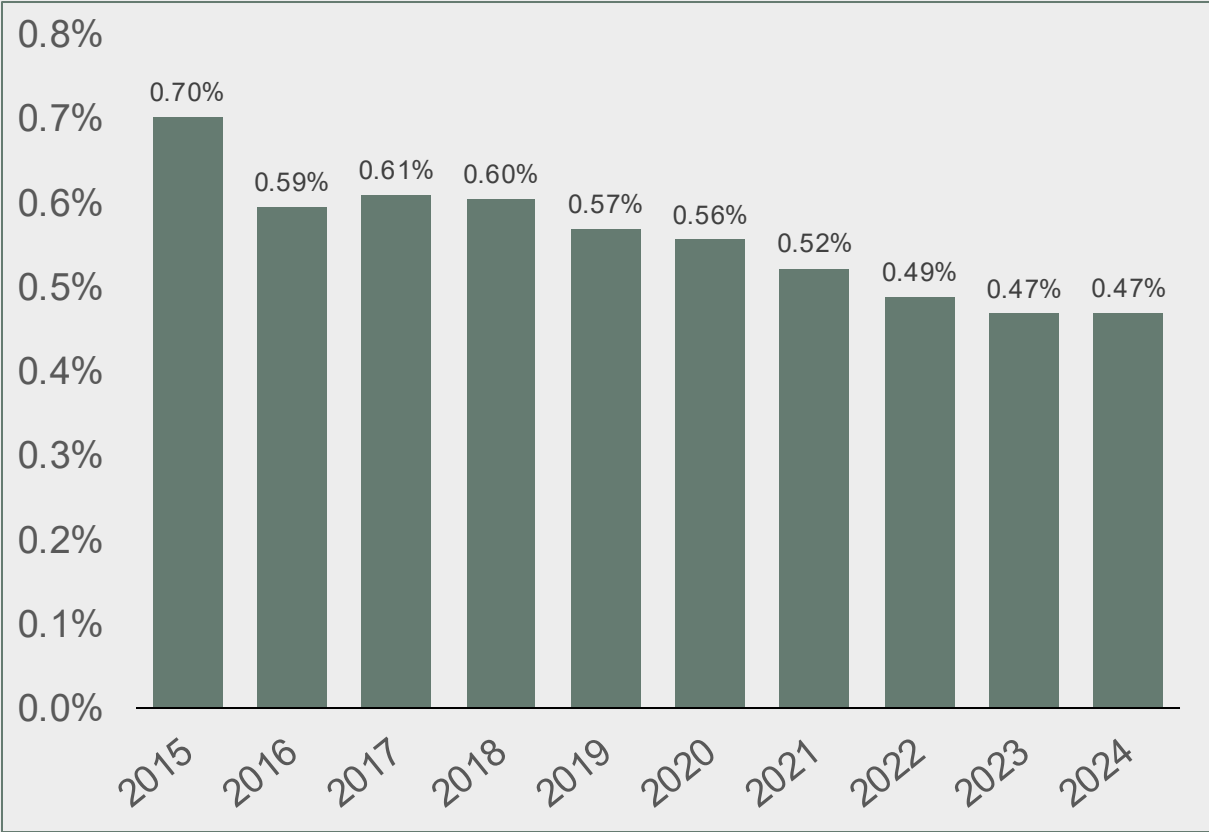

Antalet helårsanställda per genomsnittlig brukare med statlig assistansersättning har ökat med 7 procent under perioden 2015-2024. Det är en konsekvens av att det genomsnittliga antalet assistanstimmar har ökat med 7 procent.

Källa: Försäkringskassan

Kostnaden för den statliga assistansen i relation till BNP och utgifterna i statsbudgeten

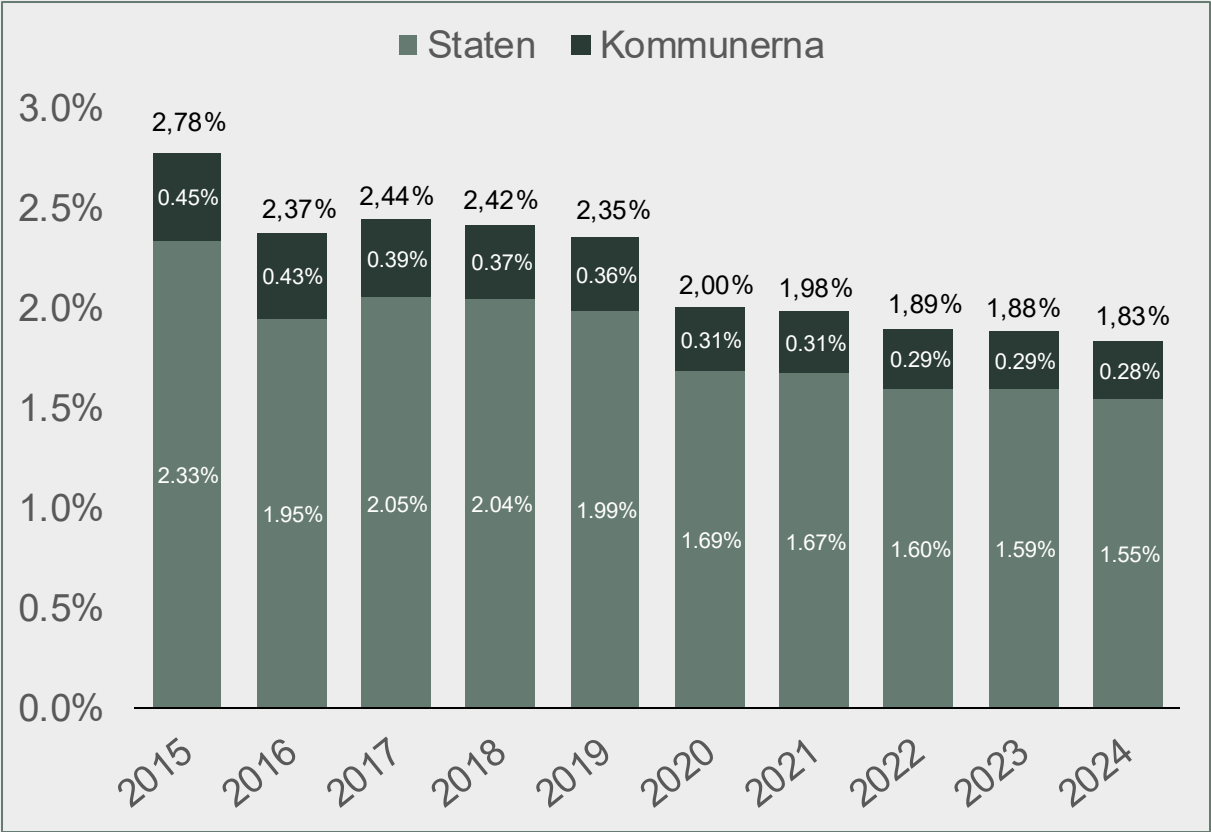
Kostnader för den statliga assistansersättning i relation till BNP

Kostnaderna för den statliga assistansersättningen har minskat i relation till värdet av den totala produktionen av varor och tjänster i den svenska ekonomin, BNP. Den har minskat från 0,70 procent år 2015 till 0,47 procent år 2024.

Källa: Försäkringskassan & SCB

Kostnader för den statliga assistansersättning i relation till statens utgifter

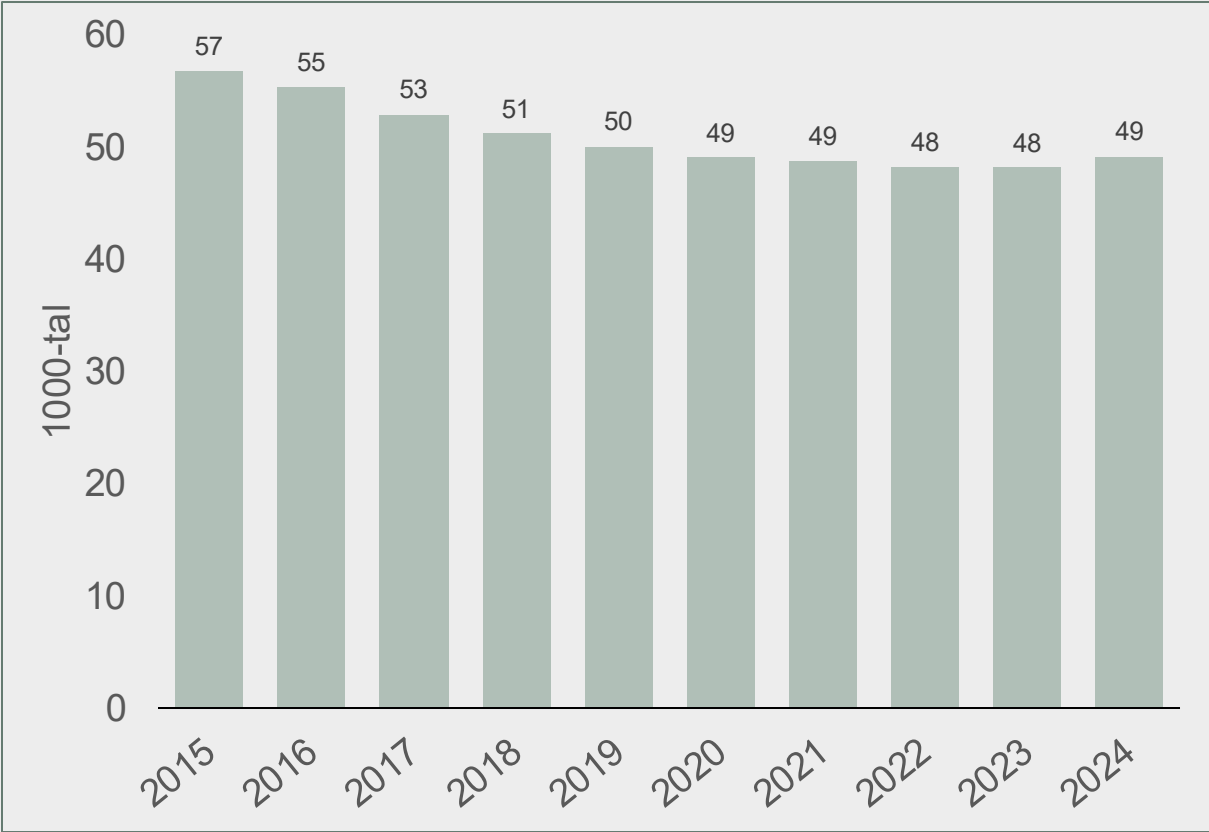
Kostnaden för den statliga assistansersättningen i relation till i statens utgifter har också minskat under perioden 2015-2024. Den är en minskning från som högst 2,78 procent år 2015 till 1,83 procent år 2024.

Källa: Försäkringskassan & SCB

6. Sysselsättning och löneläge 2013-2024

Antal helårsanställda assistenter

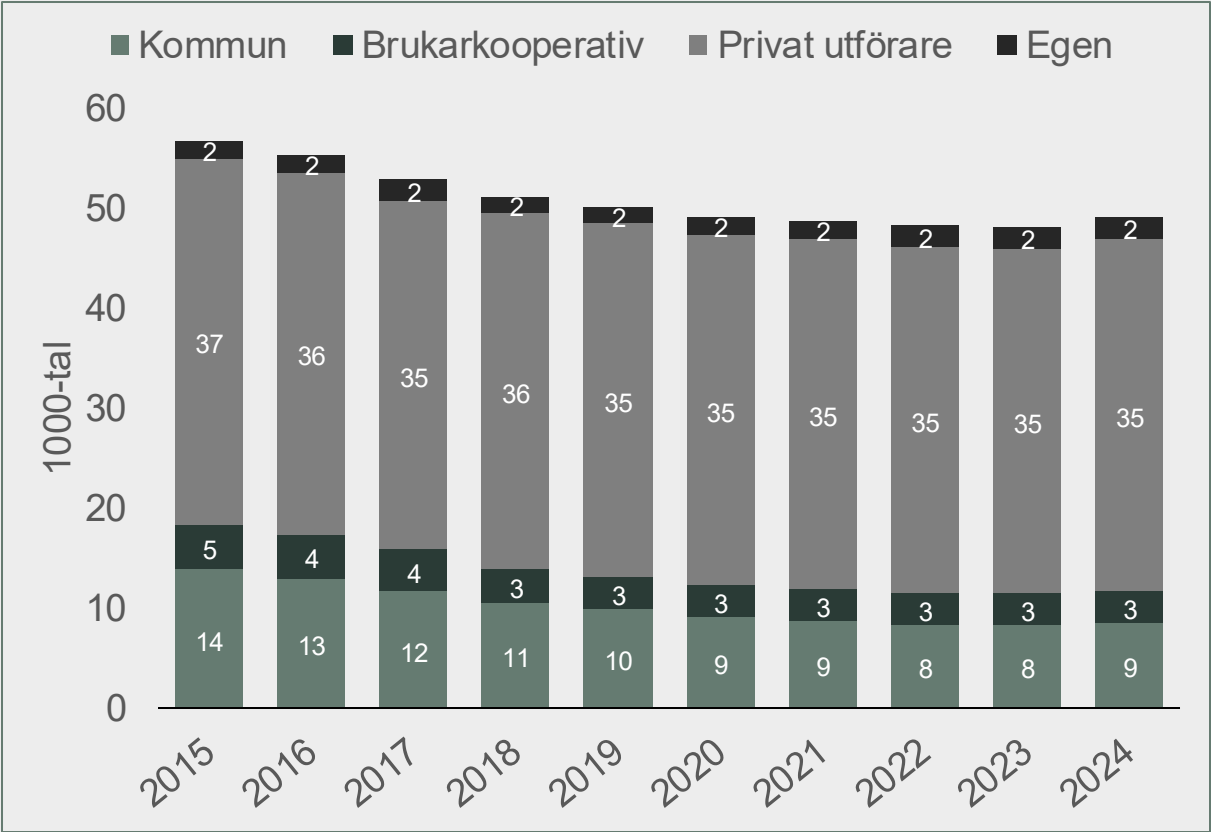
Antal helårsanställda assistenter inom den statliga assistansen

Antalet helårsanställda assistenter inom den statliga assistansen uppgick till cirka 49 000 år 2024. I och med det minskade totala antalet timmar med 15 miljoner inom den statliga assistansersättningen sedan 2015 har antalet helårsanställda minskat med 7 500.

Källa: Försäkringskassan

Antal helårsanställda assistenter inom den statliga assistansen fördela på olika utförarkategorier

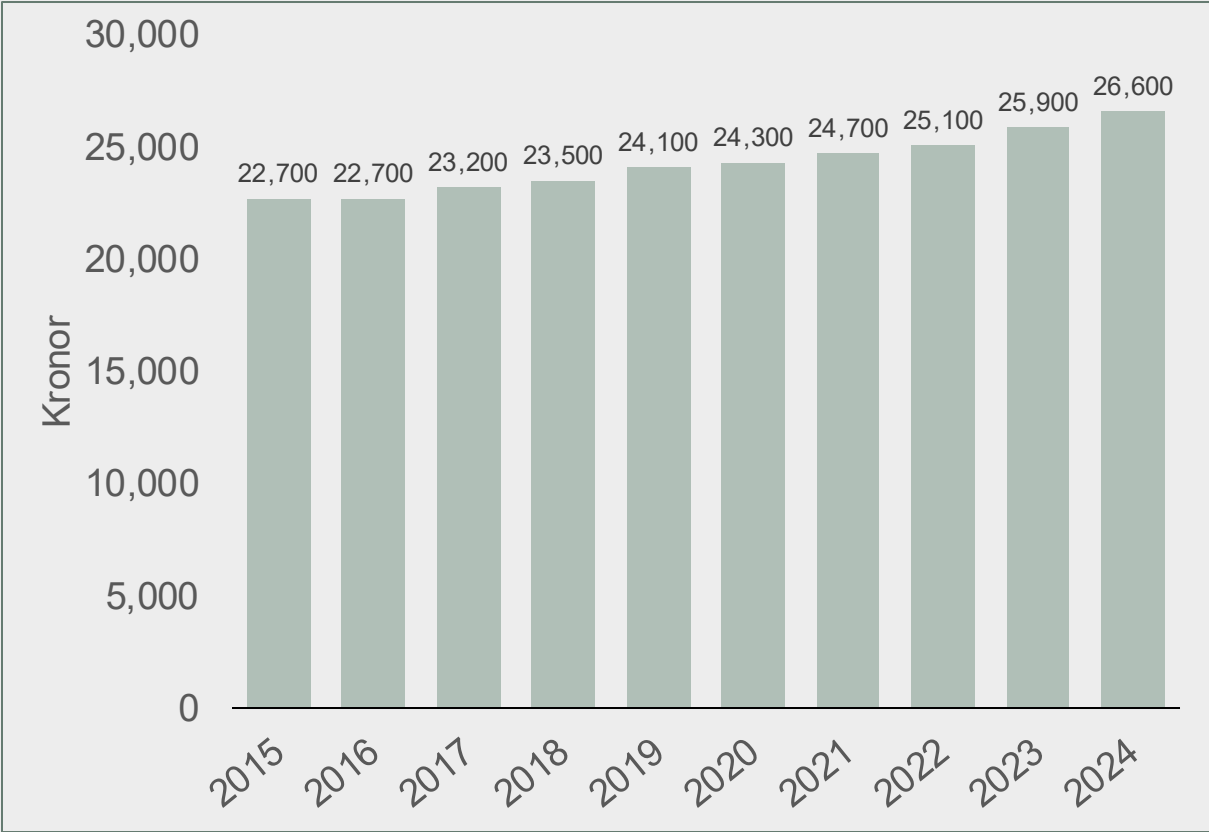

Av de 49 000 helårsanställda assistenterna så är 35 000 motsvarande 72 procent, anställda av privata utförare. Även om antalet minskat sedan 2015 har andelen ökat, från 65 procent år 2015 till 72 procent 2024.

Källa: Försäkringskassan

Grundlön och löneutveckling personliga assistenter

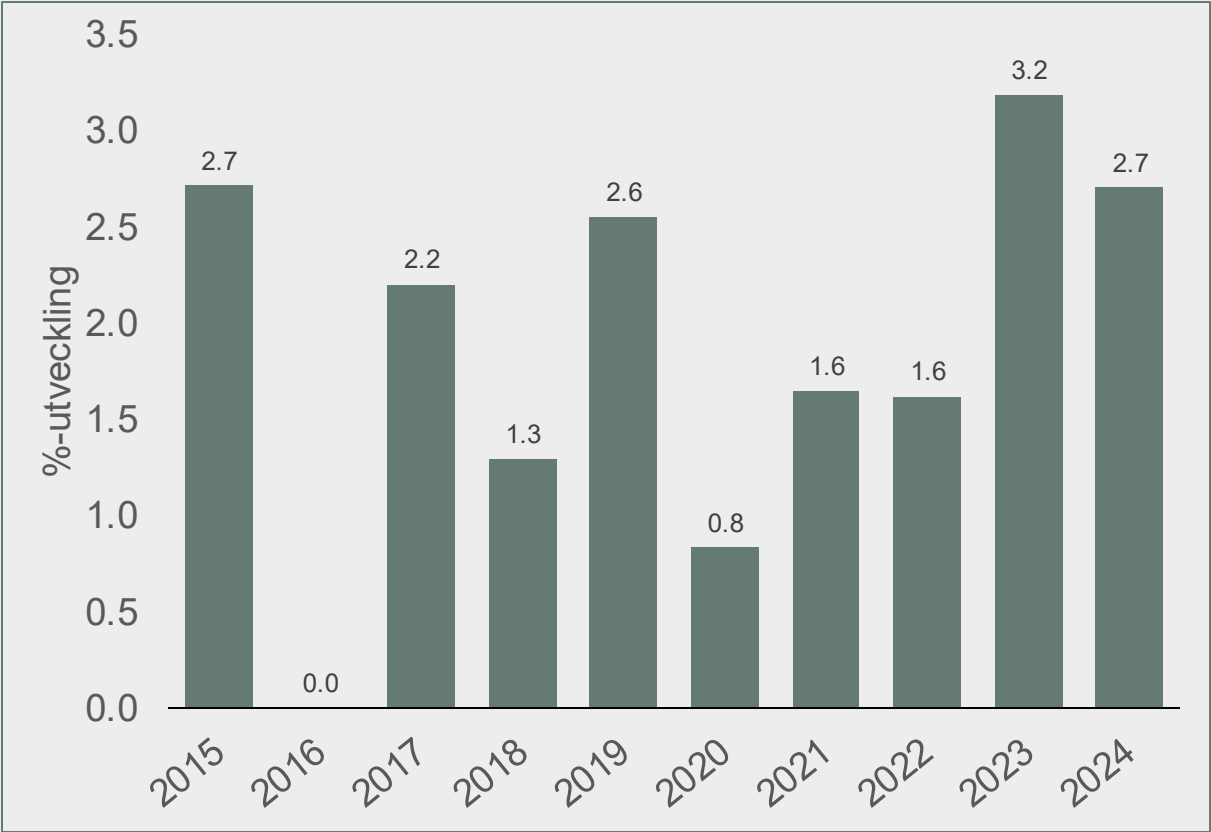
Grundlön (heltid) personliga assistenter (SSYK 5343)

Den genomsnittliga grundlönen (heltid) för personliga assistenter uppgick till 26 600 kronor år 2024. Till grundlönen ska sedan läggas rörliga lönetillägg samt förmåner för att få fram den faktiska månadslönen. Den uppgick till drygt 31 000 år 2024.

Källa: SCB

Procentuell löneutveckling personliga assistenter (SSYK 5343)

Den genomsnittliga löneutvecklingen per år för de personliga assistenternas grundlön uppgick till 1,9 procent under perioden 2015-2024.

Källa: SCB

6. Vårdföretagarnas förslag för förbättring av den personliga assistansen

Arbetet i Bransch Personlig Assistans utgår ifrån Vårdföretagarnas tre fokusområden.

Förtroende

Allmänheten, brukare, kommuner och politiska beslutsfattare ska uppfatta de privata alternativen inom personlig assistans som samhällsviktig och ha högt förtroende för den.

Kvalitet

De privata assistansföretagen ska vara kvalitetsledande och kvaliteten ska vara synlig och jämförbar. Assistansföretagen ska gå i bräschen när det gäller att mäta och redovisa kvalitet.

Villkoren för vårdföretagandet

Beslutsfattare på alla nivåer ska som både lagstiftare och beställare ge alla assistansanordnare förutsättningar som präglas av förutsägbarhet, sund konkurrens och möjlighet till utveckling och innovation.

7. Viktiga frågor för Vårdföretagarna inom personlig assistans

- Ekonomi - Ge rimliga ekonomiska förutsättningar att kunna bedriva personlig assistans. Schablonersättningen måste höjas för att kunna täcka rimliga lönenivåer. Det behövs också en långsiktigt hållbar finansieringsmodell där ersättningen höjs minst i nivå med kostnadsökningarna.
- Uppföljning och kontroll - Försäkringskassan behöver kunna göra regelmässiga kontroller av givna beslut. Men dessa måste fokusera på faktiska behovsförändringar hos den enskilde och vara framåtriktade. Inga orimliga retroaktiva beslut på grund av ändrad praxis.
- Valfärds kriminalitet – Vårdföretagarna har tagit fram en rad förslag som kan minska risken för valfärds kriminalitet. Det handlar inom personlig assistans bland annat om införande av check-in/check-out system, utred anhörigassistans och krav på att alla utförare ska tillståndsprövas, även de som driver assistansen i egen regi.
- Myndighetsutövning - Vårdföretagarna har uppvaktat regeringen om behovet av en översyn av Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO). Inom assistansområdet gäller detta inte minst att det finns ett behov av att IVO:s besluts- och granskningsprocesser blir mer transparenta och ske i dialog med utförarna. Granskningsbeslut måste också vara proportionella. Allt för rättssäkra myndighetsbeslut.